

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

14/2006

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VIII.

Vyšlo 14. 7. 2006

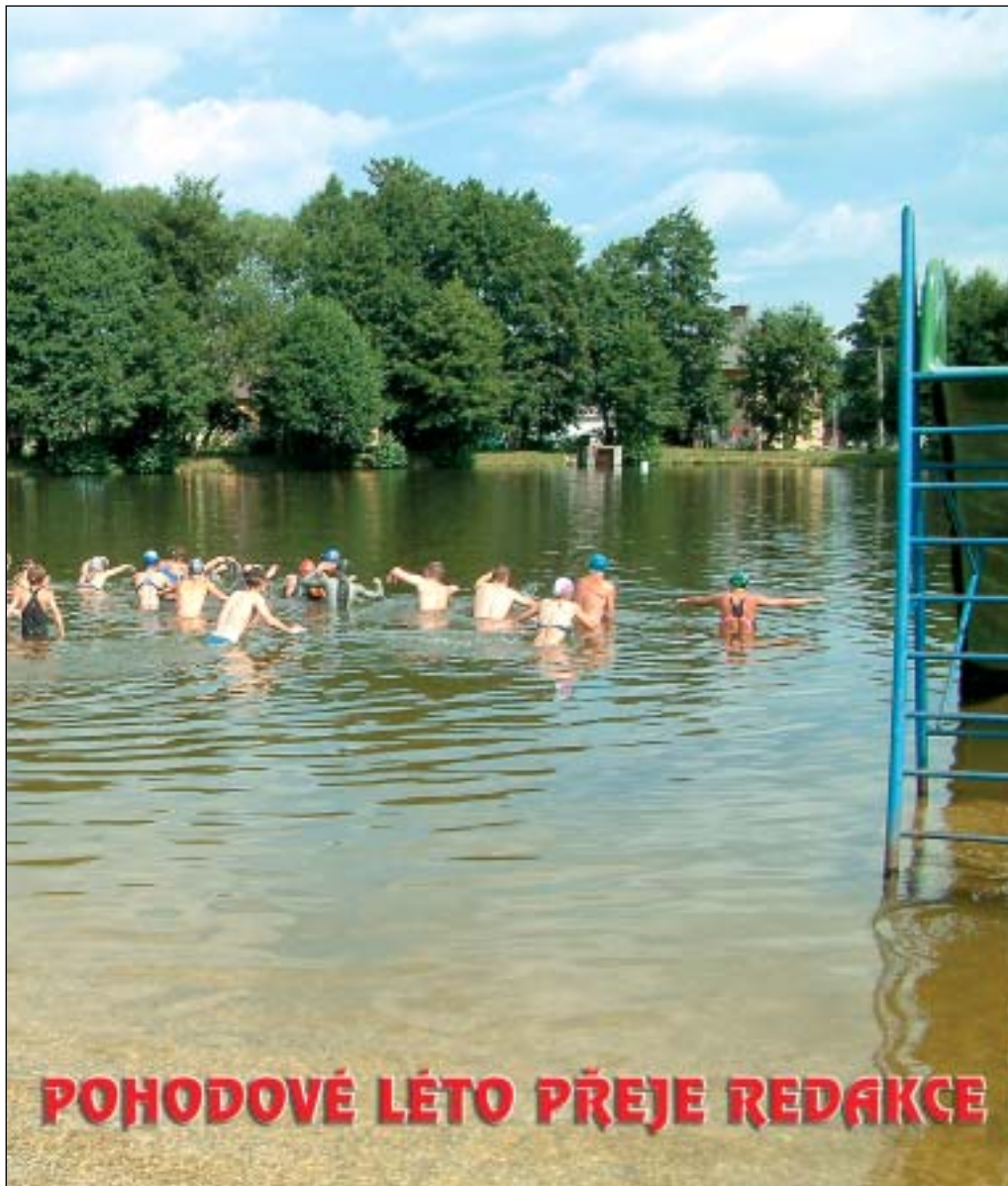
Cena 10 Kč

V sále ZUŠ se loučilo se základní školou více jak sto dvacet devětáků

Městské muzeum Rýmařov nabízí v rámci Muzejního dne volný vstup a bohatý program

POHODOVÉ LÉTO PŘEJE REDAKCE

V zahradě Hedvy proběhl první ročník festivalu ska a reggae hudby Rýmařovská Skatastrofa

Ve Staré Vsi bojovali cyklisté v rámci Jeseníckého šneku o Putovní pohár starosty Staré Vsi

Aktuálně z města

Cyklisté budou mít kvalitní podmínky pro turistiku i sport

Město Rýmařov se rozhodlo koncepčně řešit problematiku cyklistické dopravy na Rýmařovsku. Cílem tohoto projektu je konkrétními kroky podpořit cyklistiku jako nedílnou součást dopravního systému jak na úrovni turistiky, tak na úrovni dopravy do škol a zaměstnání.

Jedná se zejména o stabilizaci cyklistických tras, jejich vedení v reálném území, definování opatření nutných k jejich realizaci včetně návrhu technického řešení

(parametrů, stavebních úprav, orientačního značení, umístění mobiliáře apod.).

Analytická část, návrh koncep-

ce, trasy a jejich popis, řešení kolizních míst, zařízení pro cyklisty, dokladová část, schémata, tabulky, fotodokumentace, grafické výstupy, to vše dostala ke zpracování ostravská firma UDIMO, s.r.o., která vyhrála výběrové řízení a má v průběhu měsíce

července odevzdat čistopis návrhu.

Předkládáme vám k nahlédnutí návrh generelu cyklistické dopravy v Rýmařově, ke kterému můžete vyjádřit své připomínky a dodatky na email: krecmerova@rymarov.cz (tato adresa je chráněna proti spamování, pro její zobrazení potřebujete mít Java skripty povoleny) nebo na tel: 554 254 319.

Kamila Krečmerová,
odbor ŽPaRR MěÚ Rýmařov

Doporučené třídění cyklistických tras a komunikací:

Základní městské

- tvoří součást komunikační sítě města
- mají převážně dopravní funkci v území
- určeny hlavně pro pravidelně se opakující cesty
- umožňují realizovat základní spojení v území (spojení obytné, obchodní, průmyslové zóny)
- je účelné je fyzicky oddělit od vozovky pozemních komunikací jako cyklistické stezky (s přihlédnutím k podmínkám v území)

Doplňující, přístupové

- tvoří zahuštění základní městské sítě
- tvoří součást komunikační sítě obvodního významu
- mají převážně obslužnou funkci v území
- určeny hlavně pro trasy v sídelních útvech
- umožňují realizovat cesty za nákupy, do škol a pod.
- měly by využívat málo zatížených obslužných komunikací motorové dopravy
- v souběhu s ostatní dopravou mohou být v krajním případě vedeny jako cyklistické komunikace (pruhy nebo pásy)

Turisticko-rekreační, dálkové

- trasy nadměstského významu
- umožňují spojení se vzdálenějšími cíli za hranice města
- tvoří součást celostátně značeného systému cyklistických tras a cykloturistických tras
- určeny pro nepravidelné cesty
- zajišťují dostupnost významných turistických lokalit
- měly by využívat málo zatížených obslužných komunikací motorové dopravy
- na územích měst a obcí mohou být vedeny v trasách základní sítě

Turisticko-rekreační, místní

- samostatně vedené trasy místního významu se sdruženým provozem
- mají převážně rekreační charakter
- umožňují spojení kulturně oddechových a rekreačních lokalit v území
- tvoří součást místně značeného systému cyklistických a cykloturistických tras (uzavřené okruhy v sídelních útvech)
- na samostatně vedených stezkách je vhodné zabezpečení multifunkčního využití (jízdní kolo, kolečkové brusle, koloběžky, pohyb pěších i cyklistů)
- lze realizovat úpravou povrchu stávajících místních nebo účelových komunikací případně jako samostatnou stezku se sdruženým cyklistickým a pěším provozem

Město Rýmařov

GENEREL CYKLISTICKÉ DOPRAVY

Návrh základního systému cyklistických tras z hlediska funkce a způsobu využití

Městské služby Rýmařov, s. r. o., oznamují,

že kvůli přetrvávajícímu odkládání odpadu mimo prostory recyklačního dvora a mimo jeho provozní dobu byl pro monitorování provozu nainstalován kamerový systém, díky němuž je možno identifikovat pachatele těchto negativních jevů, které obtěžují především obyvatele okolních domů.

Ředitel MěS Rýmařov, s. r. o., Ing. Martin Vala

Od ledna příštího roku budeme ve státních bytech platit o něco více

V Rýmařovském horizontu č. 9/2006 ze dne 5. května byl publikován článek o růstu cen nájemného v Rýmařově od 1. 1. 2007. Po aktualizaci odhadních cen nemovitostí ze statistiky nemovitostí upravilo ministerstvo pro místní rozvoj cílové hodnoty měsíčního ná-

jemného k 1. 1. 2010 na částku 18,61 Kč/m². Měsíční nájemné bylo k 1. lednu 2006 navýšeno o **5,1 %** na částku **16,01 Kč/m²**. Přitom původní navýšení mělo být o 6,6 % na částku 16,24 Kč/m². Opět platí, že během roku 2007 dojde k aktualizaci odhadních cen ne-

movitostí ze statistiky nemovitostí, a tedy k úpravě cílové hodnoty měsíčního nájemného, tzn. další navýšování nájemného nemusí odpovídat navýšení k 1. 1. 2007.

Ing. Lenka Vavříčková,
Byterm Rýmařov, p. o.

Zpravodajský servis ve zkratce

Revitalizace sídliště Dukelská - výzva obyvatelům

Město Rýmařov bude pokračovat v revitalizaci sídliště. Po ukončení rekonstrukce sídliště Příkopy bude dalším významným projektem podobná obnova sídliště Dukelská. Všem obyvatelům této lokality bude během prázdnin doručen do schránek anketní lístek se základními okruhy a problémovými oblastmi projektu.

Zároveň proběhnou i veřejná setkání s oby-

vateli města, především ze sídliště Dukelská, během nichž se očekávají připomínky a návrhy k této stavbě. Všechna doporučení bude brát na zřetel firma Arborea Březová, s. r. o., při přípravě projektu. Po jeho zhotovení se předpokládá, že v měsíci lednu zažádá město o státní dotace a v průběhu příštího roku by se mohlo začít s rekonstrukcí. Bude se

jednat zejména o výstavbu dětského hřiště, obnovu veškerých komunikací, opraveny budou chodníky a parkoviště, přibudou lavičky, veřejné osvětlení a zeleň. Město Rýmařov žádá občany, aby se v co největší počtu svými návrhy do této akce zapojili a přispěli tak k tomu, aby se nám všem v Rýmařově líbilo a dobře žilo.

Dětská hřiště ve městě budou krásnější

Rýmařovské děti se mohou těšit na dvě nové herní sestavy na dětská hřiště, které budou umístěny na Větrné a Sokolovské ulici.

Město Rýmařov zvolilo prostřednictvím výběrového řízení firmu Tomovy parky, podle jejichž katalogu byly vybrány dvě

soupravy. Na Větrné ulici se děti vyřádí na „Sokolích věžích“ a „Rudovousova věž“ potěší děti ze Sokolovské ulice a okolí.

V současné době se hledají nevhodnější místa pro umístění těchto velice pěkných a originálních dřevěných prvků.

Nalezený pes hledá nový domov

Hledáme zájemce, který by se ujal asi jeden rok starého psíka malého vzrůstu. Někdo jej 27. června 2006 vyhodil z auta v obci Vidly! Psík je drobný, výška kolem 25 cm, kříženec. Má milou a hravou povahu. Psík

je očkován, odčervěn a vhodný na zahradu k rodinnému domku. Pokud nenajde nového majitele, bude muset do psího útulku v Opavě. Pomozte mu prosím najít nový domov! Kontakt: MěÚ Vrbno p. Pradědem, paní Matušková. Telefon: 554 795 123, v pracovní dny 7.00 - 14.30.

Další nalezenec, plemeno husky, čeká na nového majitele již od února letošního roku v zachytném kotci na čističce odpadních vod v Rýmařově. Pejsek je ve věku 2 - 3 let, má klidnou povahu a v případě, že se nenajde

jeho nový páníček, bude muset být přemístěn do některého psího útulku v okolí, stejně jako druhý pejsek asi dvouroční plemeno labradora, s hnědým obojkem na krku, který se zřejmě zatloual svým majitelům a čeká, až

si jej někdo vyzvedne. Informace o uvedených nalezcích poskytnete také oddělení Městské policie Rýmařov na telefonu: 554 254 270 nebo 607 947 415.

Hana Pavlásková a JiKo

Připoj se - zahájení nového projektu

V pátek 30. června se přízemní prostory Dětského domova Janovice u Rýmařova proměnily v dějiště Malé letní olympiády. Zasloužily se o to studentky, které

již v minulém roce získaly finanční podporu pro svůj projekt v rámci hnutí Make a Connection a letos s novým projektem opět. Kvůli nepříznivému počasí přišlo má-

lo návštěvníků z řad veřejnosti, ale ti, kdo přišli, si pěkně pohráli. Hned ve vstupní hale je čekal hod na cíl, jídelna se proměnila v rybník s lovem ryb, také zde děti navlékaly korálky a zkoušely malovat se zavázanýma očima. V herně pak oblékaly panenky a stavěly kostky, v návštěvní místnosti prolézaly tunelem. Kromě sladké odměny získaly u každého stanoviště barevnou šňůrku. Ta měla velký význam, neboť po získání všech barviček si soutěžící vylosovali odměnu za zvládnutí všech úkolů. Malou letní olympiádu navštívili také zástupci Občanského sdružení BFAA Oldies v čele s panem Pavlem Neherou. Předali dětem tradiční sponzorský dar, jenž je výtěžkem dražby dresů významných sportovců, kterou toto sdru-

žení každoročně organizuje. Letos dar dosáhl obdivuhodné částky 10 000 Kč. Upřímně děkujeme, bude využit na úhradu dopravy dětí na rekreaci.

Další krásné zážitky čekaly děti v sobotu 1. července odpoledne, kdy studentky uspořádaly zájezd na hrad Sovinec, kde probíhala celý víkend akce Kašpárek na hradě. Počasí sice hrozilo černými mraky, ale nakonec vydrželo bez deště a setkání s pohádkami se vydařilo.

Velmi oceňujeme, že organizátorky projektu prokázaly opravdu velká srdce, když místo toho, aby odjely hned po rozdělení vysvědčení domů a na prázdniny, zůstaly zde kvůli dětem, pro které často jejich blízcí to místo v srdci nemají.

Mgr. Alena Horká

Foto: archiv Dětského domova Janovice

Poněkud zapomenuté výročí města Rýmařova

V těchto dnech vyšla neobvyklá turistická známka. Je na ní vyobrazena veduta Rýmařova z r. 1693 a po obvodu je opis: „600. výročí nejstarší dochované městské listiny.“ Jedná se o výroční známku, kterou ve spolupráci s Městským muzeem v Rýmařově vydala firma Turistické známky.cz. Snahou vydavatelů je připomenout poněkud pozapomenuté 600. jubileum, jehož osvětlení není právě jednoduché, i když se jedná o právní akt zcela zásadního významu. Znamka je zároveň vstupenkou do rýmařovského muzea a nesporně se jedná o sběratelský hit.

Než se dobereme k události, jež nesmírným dílem zvýšila vážnost a význam našeho města, pokusme se nadýchnout atmosféru těžkých dob kolem začátku 15. století. Město, které prošlo od svého založení bouřlivým rozvojem, se dostalo tragicky za svůj zenit v těžké době občanských válek, způsobených snahou Jana Jindřicha, bratra Karla IV. a pána Moravy, podělit své tři nepokojné syny pokud možno srovnatelnými díly majetku a moci. Otcovské dědictví však bratry rozdělilo a stalo se pramenem sváru v letech 1381-1402. Země se změnila v rukojmí loupežících vojsk i kořisticích aristokratů.

Ještě r. 1398 zastavil starší markrabě Jošt své město Rýmařov svému straníku a věřiteli Pročkovi z Vildberka. Zprvu se zdálo,

že si tím nespolehlivého válečníka připoutal, ale momentální výhody a patrně i sliby způsobily, že Proček přešel záhy do tábora mladšího Joštova bratra a rivala

Prokopa. Válka uvnitř země postřádala jakékoli konvence, ba i špetku rytířskosti. Zvrhla se v bitky, plundrování, vraždění a záluďná přepadení, včetně lstivého a nečekaného vpádu Pročka a jeho zlotřilých spojenců do Joštova Šumperka. Zakrátko (6. 6. 1402) Zikmund, nevypočitatelný strýc a uherský král, po kapitulaci Bezdězu Prokopa zrádně zajal a nechal jej odvést v poutech do pražské Bílé věže a odtud do trudné samovazby ve vlhkém vratislavském vězení. Situace se obecně zklidňovala, ale rabštejnský pán vedl dál svou drobnou válku, již lépe nazvat lupičstvím.

Kdysi bouřlivák, sympatický politik a odvážný voják Prokop Lucemburský se vrátil z vězení zlomen a nemocný na jaře 1405. Konečně došlo k míru a oba bra-

trí se rozhodli zbavit zemi posledních, ale vytrvalých zemských zhoubců. Na jejich popud rozhodl zemský sněm a moravský hejtman o tažení proti vzpurnému Pročkovi, který ovládal užší Rýmařovsko z Rabštejna a rýmařovského městského hradu. Vojenskou operací pověřili nejbohatšího a nejvlivnějšího moravského pána Petra Plumlovského z Kravař. Nešťastně a strašlivě zchudlé měšťany léta ohrožovaly vojenské střety, rozpad obchodu a narůstající izolace, nakonec se stali i s městem nevinnou obětí útoku proti Pročkovi na konci horkého července nebo v srpnu 1405. Prožluklého Pročka přemohli a zajali. Markrabata jej zbavila zástavy a vítěz Petr Plumlovský se ujal zbídačeného, vydranco-

vaného, zpustošeného, zčásti vyliďněného panství i vyhořelého města se svými syny Jindřichem a Benešem, aby se jim vrátily náklady, jež přinesla válečná operace.

Nešťastní obyvatelé se zcela jistě snažili domoci daňových úlev od vládců Moravy za významného přispění a prostřednictvím nového pána, oddaného Joštova přítele a předního představitele markraběcího dvora. V lednu 1406 vydal v Olomouci moudrý markrabě Jošt, již poslední moravský Lucemburk, dvě listiny. První měla spíše krátkodobý význam a městu poskytla daňové prázdny na dlouhé čtyři roky. Druhá město povýšila, nadala jeho obyvatele rozsáhlými svobodami a uchovala si zcela zásadní význam na celá staletí, ba i tehdy,

kdy město pokleslo mezi poddanská. Privilegium potvrdil ještě v roce svého nástupu na trůn (1793) František II. Habsburský. Platilo a bylo pramenem sebevědomí Rýmařovanů až do zavedení moderní univerzální politické správy po roce 1848.

Význam listin považujeme za natolik zásadní, že si dovolíme uvést obsah obou v českém překladu.

První z listin spatřila světlo světa nejspíše v olomouckém přemyslovském paláci ve čtvrtek 14. ledna 1406, kdy ji napsal jadrnou staroněmčinou z příkazu markraběte Jošta (*De mandato domini marchionis*) písař Štěpán. Zní:

„My, Jošt, z Boží milosti markrabě braniborský a pán zde na Moravě, dáváme na vědomí tímto dopisem všem, kteří jej vidí a slyší číst, že jsme uznali velkou věrnost a pilné modlitby, kterými nám ctíhodní radní a celá obec města Rýmařova svou věrnost a lásku projeví. A proto jsme s rozmyslem, pravým vědomím

a dobrou vůlí jmenovanému městu Rýmařovu takovou milost učinili a činíme jim mocí tohoto listu, že jim veškeré nám povinnované úkony odpouštíme a naprosto zbavujeme takových poplatků a dlužných dávek na čtyři roky. Přivěšená pečeť potvrzuje obsah tohoto dopisu. Dáno na Olomouci po Kristově narození roku čtrnáctistého a poté v šestém roce nejbližšího čtvrtku před dnem svatého Antonína.“

Druhá vznikla v sobotu 16. ledna 1406. Je napsána latinsky a zní: „My, Jošt, z Boží milosti markrabě braniborský, markrabě a pán Moravy, dáváme k věčné paměti všem, kterým je zapotřebí, na vědomost, že vzhledem k velkému nedostatku a krajní bezútěšnosti našich věrných, rychtářů a přísežných a celé obce Rýmařov, která v těchto těžkých dobách upadla do krajní chudoby a zpusťování, na základě naší vládcovské povinnosti a obvyklé mírnosti jsme svolni jejich bídě odpomoci a jejich stav zlepšit; zvláště protože město bez městských práv a zá-

konů nemůže být, rozhodujeme, stanovujeme a nařizujeme, že v budoucnu město Rýmařov všechna a každá práva, užítky a svobody, kterých jiná města našeho markrabství moravského a obzvláště v Olomouci a Brně požívají, plně obdrží. Poručíme všem a každému našemu úředníku, stávajícím i budoucím, aby naše právě jmenované město

Rýmařov ve vztahu k jeho svobodám, právům, zvyklostem, užítkům a obzvláště k danému povolení respektovali a spíše jej s celou poslušností k naší milosti usilovali chránit. K potvrzení toho jsme tento dopis opatřili naší pečeti. Dáno v Olomouci v sobotu před svatým Antonínem roku čtrnáctisetšestého.“

Jiří Karel - Dieter Schallner

Sídlíště Příkopy v novém hávu

Kdo v posledních měsících procházel okolo sídlíště Příkopy, jistě si nemohl nevšimnout zde probíhajících prací všeho druhu. Před několika dny byla dokončena regenerace tohoto sídlíště, za přispění ministerstva pro místní rozvoj, které akci podpořilo částkou 4 895 tisíc Kč. Vlastní podíl města se potom vyšplhal k hodnotě 1 457 tisíc Kč.

Práce započaly, jak jsme vás již několikrát informovali, v listopadu minulého roku, aby je na několik dlouhých měsíců přerušila tuhá zima. Ihned, jak se počasí umoudřilo a bylo zřejmé, že i k nám zavítá jaro, se práce opět rozběhly naplno. Připomeňme si, co vše se v rámci této akce postavilo, opravilo, upravilo, zasadilo, odstranilo apod.

Zásadní změny se týkaly především dopravy, herních ploch a veřejné zeleně. Byla kompletně opravena a nově natažena vnitrosídlíštní **komunikace**, přičemž bylo odfrézováno 1 500 m² krytu, použit živичný spojovací postřik a betonasfalt na výměře 1 500 m². V rámci této stavby byly přizvednuty pokleslé šachty splaškové a dešťové kanalizace. Provedeny byly i doplňující práce na komunikaci, jako osazení obrubníků, terénní úpravy apod.

Stávající odstavné plochy prošly také obdobnými úpravami. Řešily se odstavné plochy naproti domu č. 15 a v bezprostřední blízkosti Mototechny. Opět se jednalo o frézování krytu, živичný postřik a betonasfalt, tentokrát na ploše 768 m². Taktéž byla tato parkoviště opatřena novými obrubníky.

V prvopočátcích plánování regenerace se analyzovaly i potřeby a nároky na množství parkovacích míst. Byla kladně přijata myšlenka nového odstavného stání naproti obchodnímu středisku Rýmařovanka. Toto **nové odstavné stání** se nakonec i úspěšně zrealizovalo a poskytlo tak další parkovací místa pro obyvatele sídlíště. Na toto parkoviště se použilo 508 m² podkladních vrstev, živичného spojovacího postřiku a betonasfaltu, bylo osázeno 66 m obrubníků a 9 m² drobné dlažební kostky. Důležitou dílčí akcí byla bezesporu oprava většiny **pěších komunikací**, což obnášelo rozebrání dlažeb z betonových dlaždic o výměře 785 m², rozebrání dlažeb z drobných kostek o výměře 785 m², odstranění podkladu v rozsahu 1 570 m², vytrhání 282 m obrub. Bylo položeno 1 570 m² zámkové dlažby a osá-

zeno 282 m obrubníků.

Při opravách komunikací a chodníků bylo myšleno i na naše imobilní spoluobčany, a to formou sjezdů a nového vodorovného značení parkovacích míst, určených výlučně pro tuto skupinu obyvatel. Na sídlíšti se objevilo také nové svislé dopravní značení, včetně dvou značek na dětských hřištích zakazujících vstup psů.

Svou novou, lepší podobu získala i Kozí ulička, kde byla opravena a částečně znovu vystavena **opěrná zídka**. Celkově bylo ro-

zebráno a vystavěno 44 m³ a zaspárováno 256 m² zdi.

Příjemnou změnou byla i kompletní výměna osvětlení. Tradiční sídlíštní **svítidla** byla vyměněna za 16 kusů svítidel poněkud modernějších, vzdušnějších a oku více lahodících.

Velké množství práce bylo uděláno v souvislosti s **výsadbou veřejné zeleně**. Několikrát byl za pomoci odborníků (Ing. Alžběta Vepřeková a pí Hamplová) zhodnocen a upraven návrh dosadeb tak, aby celkový vzhled a dojem byl co nejlepší a byly re-

Foto: archiv ŽPa RR MěÚ Rýmařov

spektovány zájmy obyvatel i místní klimatické podmínky. Celkem bylo vysázeno cca 90 ks stromů a 300 ks keřů. Z mnoha druhů můžeme jmenovat např. lípu, třešň, jablono, jedli, smrk, javor, buk, dub či jírovec. Z keřů potom růži, dřívák, dřín, jalovec, tis, vajgélii, šerík, kalinu a lísku. Pro děti všech věkových skupin je zajisté nejvíce změnou realizace **dvou dětských hřišť**. **Hřiště Sever** bylo koncipováno jako centrální travnatá plocha s herními prvky pro nejmenší věkovou kategorii. Jako nejvhodnější a esteticky nejzajímavější byly vybrány herní prvky od firmy Tomovy parky. Většina konstrukcí je vyrobena z akátového dřeva, které patří mezi polotvrdé dřeviny a vyznačuje se výjimečně vysokou přirozenou trvanlivostí, houževnatostí dřevní hmoty a odolností vůči povětrnostním vlivům či působení houbových chorob dřeva. Další přirozenou vlastností je to, že při sesychání nevytváří ostré dlouhé třísky, které by mohly způsobit zranění (jako např. smrk). Doplnující konstrukční díly (plošiny, stříšky atd.) jsou vyrobeny z dřeva dubového, jehož vynikající konstrukční vlastnosti jsou obecně známé. Veškeré dřevo je od fáze těžby přes odkornění, broušení a svázání do sestav opracováno ručně. Zpracovaný materiál je závěrem lazurován nejvyššími syntetickými barvami nebo přírodními olejovými barvami na bázi čistě rostlinných surovin, certifikovanými evropskými ekologickými osvědčeními. Části, které přicházejí do styku se zemí (pod úroveň země), jsou penetrovány přípravky na bázi asfaltů. Použité kovové komponenty (spojovací materiál, řetězy, plechy) mají protikorozní úpravu (např. žárovým zinkováním), pokud nejsou použity přímo nerezové materiály. Spojovací pevnostní materiál splňuje technické normy ČSN, DIN, TÜV. Téměř veškerý použitý materiál je bez zbytku recyklovatelný, není zdraví škodlivý a je šetrný vůči životnímu prostředí. Výrobky mají certifikáty dle ČSN-EN 1176, které zaručují bezpečnost pro děti.

V prostoru hřiště Sever byly instalovány dvě **kládové houpačky** (pro děti 4 - 12 let), dvě **pružinová houpadla** (3 - 10 let, do 50 kg), **dvojhoupačka** (4 - 12 let),

kolotoč (3 - 6 let) a **dvojtabule vč. sedáků**. Celý prostor vkusně doplňuje 10 kusů laviček a 4 odpadkové koše.

Na opačné straně sídliště byl vytvořen herní prostor pro více věkových kategorií. Pracovně pod názvem **hřiště Jih**. Pro nejmenší je to **hrad Mokřina**. Tvoří jej třívěžová zastřešená konstrukce s plošinami a nakloněnou rampou, propojená zavěšeným mostkem se zábradlím; skluzavka; žebřiny vertikální i horizontální;

Foto: archiv ŽPa RR MěÚ Rýmařov

lezecká stěna s prořezávanými a šroubovanými chyty; lezecká stěna síťová nakloněná, vertikální; ručkovací brázdíčky; dvojhoupačka; houpací lano, zavěšený kládový mostek s řetězovým zábradlím, šplhací lano uvnitř hlavní věže. Jako vhodný podklad herního hradu byl vybrán písek.

V centrální části vyrostlo **víceúčelové hřiště pro starší děti**, jehož povrch je netradičně tvořen umělým trávnikem s křemičitým vsypem, který dodala firma Tennis Zlín. Takovéto povrchy je možné využít pro tenis, odběhovou, košíkovou, fotbal, házenou, nohejbal apod. Podloží tohoto hřiště je tvořeno šterkem různých frakcí, přičemž byla celá herní plocha odvodněna. Tento moderní povrch byl vybrán kvůli své dlouhé životnosti, relativně snadné údržbě a samozřejmě se snahou minimalizovat zátěž kloubního systému u dětí a dospívající mládeže. V neposlední řadě byly také zohledněny rozdíly v tvorbě hluku při sportovní činnosti mezi klasickým asfaltem a tímto moderním povrchem.

Poslední, třetí herní plochou, je **asfaltový plácek - basketbalové hřiště** se třemi koši, kde si mohou děti a mládež zahrát oblíbený street basketbal. Celý areál Jižního hřiště je opět doplněn 10 kusy laviček a 4 odpadkovými koši.

V neposlední řadě musíme zmínit **terénní úpravy**, které jsou pro řadu nezasvěcených jen takovou kosmetickou úpravou nebo doladěním, znamenajícím ovšem ve skutečnosti mnoho ho-

revitalizované sídliště je určeno hlavně pro vás, pro vaši spokojenost z příjemného prostředí pro život, z toho, že si vaše děti mají konečně kde bez obavy hrát, že i vy máte kde zasednout a relaxovat, že nemusíte zakopávat o rozbité dlažební kostky. **Važte si toho, že to bylo právě vaše sídliště, které bylo vybráno pro regeneraci!**

Nejvíce mě pak zarazí, když ze všech stran slyšíme: „*To jsem zvědav(á), za jak dlouho bude to a ono zničené, ukradené, polámané apod.*“ Co takhle přijít s myšlenkou: „*Co můžeme my všichni udělat pro to, abychom si toto pěkné prostředí uchovali a uchránili před vandaly z našeho sídliště i ostatními nevhodně se chovajícími návštěvníky? Nebudme lhostejní a usilujme o to, aby „Příkopáci“ byli vzorem pro ostatní.*“

Zkuste se prosím nad tím zamyslet. Sídliště je hotové pár dní a už tu máme řadu případů nevhodného počínání. Bylo zcizeno několik keřů, mezi kterými byly například krásně rozkvetlé vajgélie, či odcizen buk u domu č. 1 na ul. Revoluční, dětská hřiště jsou obypána patnáctiletými výrostky (zejména hrad). Ano, některé herní prvky jsou určeny i pro starší, ale opravdu se musí dva patnáctiletí hoši spolu houpat na pružinovém houpadle pro malé děti? Na obou hřištích jsou usazeny odpadkové koše, tak je přece využijeme a nepohazujeme plastové láhve a ostatní odpad všude po okolí. A takto bychom mohli pokračovat.

Nakonec bych chtěla upozornit na to, že před pár dny byl jako téměř poslední dílčí akce této realizace nainstalován umělý trávnik na víceúčelové hřiště, který se sice vykazuje dlouhou životností a poměrně snadnou údržbou, nicméně je zapotřebí, aby byl vhodně a s úctou užíván. Jsou zde nainstalovány **rohože pro očištění botů**, a tak na vás apelujeme, aby byly využívány. Aby ale počínání obyvatel Příkop nevyznělo veskrze negativně, musím vzdvihnout dosavadní přístup dětí právě k hřišti s umělým trávnikem. Hrají na něm fotbal nejen v řádně očištěné obuvi, ale dokonce v ponožkách! Zachovejte si svůj přístup, a my dospělí, vezměme si z nich příklad.

RNDr. Kamila Krečmeová

Zdravotnictví

Sanitáři se školili v sádrových technikách

Sanitáři Podhorské nemocnice si zvyšovali kvalifikaci. Nemocnice pro ně pořádala kurz sádrové techniky a nadstandardních fixací. „Školení proběhlo 28. a 29. června 2006. Zúčastnilo se ho patnáct sanitářů a vedl ho MUDr. Vítězslav Ruber z Úrazové nemocnice Brno,“ uvedla manažerka marketingu Podhorské nemocnice Marcela Matušů. Sanitáři se učili zvládat všechny techniky práce se sádrou i moderními umělohmotnými fixačními obvazy, které v nemocnici pou-

žívají. Výhodou moderních fixačních ob vazů je, že jsou velmi lehké a pro pacienta komfortní. Některé umožňují i to, že s nimi mohou lidé pobývat ve vodě. „Patří k nim například obvaz nové generace - Rhena therm, který poskytuje maximální komfort a urychluje proces hojení. Aktivuje se působením tepla a poté se může tvarovat do požadovaného stavu. Je propustný pro vzduch i vodní páry, a pacient se s ním může koupat,“ upřesnila manažerka marketingu. Dalším ob-

vazem, se kterým sanitáři pracovali, byl syntetický podpurný obvaz Rhena cast. Ten umožňuje silnou až extrémně silnou stabilizaci. „Obvaz je možno plně zatěžovat už po 30 minutách po aplikaci, což pacienti velice ocení,“ dodala Marcela Matušů.

Po skončení kurzu dostali všichni sanitáři certifikát od firmy Hartmann-Rico, která je výrobcem umělohmotných fixačních ob vazů a celou akci zaštiťovala.

Simona Součková, tisková mluvčí

Školství

Školní brány se uzavřely, nastala doba letních prázdnin

Učiteli, žáky a studenty tolik toužebně očekávaný konec školního roku se konečně dostavil. V pátek 30. června převzaly děti hodnocení své celoroční práce - vysvědčení - a rozprchly se užívat si prázdninového volna. O den dříve, ve čtvrtek 29. června, se loučili se základní školou rýmařovští devátáci, kterým zároveň skončilo první důležité období přípravy na budoucí život. V sále základní umělecké školy se za přítomnosti rodičů, představitelů města, vedení školy a třídních učitelů uskutečnilo slavnostní vyřazení sto dvaceti čtyř žáků pěti devátých tříd Základní školy Rýmařov, z nichž bylo 59 dívek a 65 chlapců. Absolvovali, tu s lepšími, tu s horšími výsledky, poslední rok bezstarostného dětství, které po prázdninách vystřídá odpovědnost a samostatnější přístup ke vzdělávání na gymnáziích, středních školách, středních odborných školách a učilištích, většinou v rámci Moravskoslezského

kraje.

Na žáky, kteří absolvovali devátý ročník s vyznamenáním nebo v průběhu školního roku dosáhli významných úspěchů ve sportovních aktivitách, případně v nejrůznějších soutěžích, čekaly knižní odměny. Ty jim předávali zástupci města Rýmařova, starosta Petr Klouda, místostarosta Jaroslav Kala a vedoucí odboru kultury a školství Leona Pleská, další představitelé obcí Rýmařovska a pochopitelně vedení školy, ředitel Miloslav Horký a jeho zástupci Jan Kučera, Jiří Gajdoš a Vlastimil Baran.

„Jednu ze zásadních změn v chování mladého člověka spatřuji v tom, že přestává být unášen a dirigován svým okolím

a naopak bere svůj osud do vlastních rukou. Promyslí si reálně svoji budoucnost a započne práci realizovat. Přestane se vy-

Když už nemůžeš být stromem na hoře, buď tedy keř v údolí - přitom nejlepší keř v této dálce od moře, aspoň keř, když nemůžeš být strom.

Když nemůžeš být keřem, budiž travou jen, napomáhej kraji k nádheře. Když nemůžeš být štika, buď jen okounem, ovšem nejživějším v jezeře!

Nejen vůdce třeba, mužstvo musí být, pro každého je tu práce díl. Velké věci dělat, malé dokončit, každým krokem blíží se náš cíl.

Když silnice nejsi, buď jen pěšinou, nejsi-li pak slunce, hvězdou pobuď si. Velikost vždy není mírou rozhodnou, buď co nejlépe tím, čím opravdu jsi!

Douglas Malloch

mlouvat na okolnosti, jde za svým cílem a stane se skutečně strůjcem svého štěstí. V této vaší proměně a dalším životě vám přeji mnoho štěstí, pevného zdraví a úspěchů. Přeji vám, abyste dospěli v šikovné, vzdělané a sebevědomé jedince, kteří najdou v životě svoje uplatnění. Společně s vámi děkuji vašim rodičům a učitelům za výchovu a za to, že stáli vždy na vaší straně. Přeji vám, abyste na Základní školu Rýmařov na Jelínkové ulici, učitele a svoje spolužáky často a v dobrém vzpomínali, abyste si při častých setkání vždy měli co říci. Mnoho štěstí,“ vyjádřil své přání žákům devátých tříd ve vzpomínkovém almanachu Základní školy Rýmařov starosta Petr Klouda. K jeho přání se rovněž připojilo všech pět třídních učitelů - Václav Orlik (9. A), Jan

Jabloneček (9. B), Miroslav Kůdela (9. C), Marianna Hanáková (9. D) (Eva Pindáková t. č. na MD) a Petr Brulík (9. E).

A jak budou na školu a kamarády vzpomínat absolvující devátáci? „Myslím si, že naše třída byla v jádru dobrý kolektiv. Moc lidí z původní třídy nezůstalo. Byli jsme rozděleni do mnoha tříd. Ale i přesto mám pocit, že všechny třídy našeho ročníku byly nějakým způsobem propojeny. Převládalo mezi námi všemi kamarádství po celých devět let. Některé spolužáky znám můj, některé víc. Když budu na střední škole, bojím se, že se mi nějak po kamarádech i po učitelích mnohdy zasteskne. Mám všechny lidi ze své třídy moc ráda a mám radost, že mě přijali také oni i všichni učitelé po mé roční pauze v sedmé třídě. Tím mi moc pomohli. Chtěla bych jim poděkovat,“ svěřila se Vendula Havelková z 9. B, která se bude po prázdninách dále vzdělávat na Gymnáziu Rýmařov.

Zasteskne se mladým lidem po kamarádech a učitelích, se kterými prožili devět let? Vzpomenou si někdy na léta her, prvních lásek a přátelství? „Přátelství je pro mě cenné. Je to vlastně druhá nejdůležitější věc v životě člověka hned po rodině. Pod pojmem přátelství se ukrývá víc než jen pouhopouhé slovo a to někteří z nás nechápou a neustále přátelství ničí. Občas by se měli nad sebou zamyslet. Bez přátelství by nebyl život ani láska, bylo by prázdno kolem nás,“ míní Pavel Boxan z 9. B, který po prázdninách nastoupí na Střední průmyslovou školu v Bruntále, obor Strojírenství.

Jak hodnotí uplynulý školní rok, ve kterém se poprvé v praxi pro-

jevilo sloučení obou škol, ředitel Miloslav Horký?

„Uplynulý školní rok byl prvním rokem, v němž se prakticky prověřilo spojení obou bývalých základních škol v Rýmařově. V letošním školním roce působila již škola sloučená. Na začátku nás čekala spousta náročné organizační práce, postupně jsme ji během roku zvládli. Dokonale splynuly oba pedagogické sbory a díky výborné spolupráci všech zaměstnanců se dařilo plnit všechny úkoly v oblasti výchovy a vzdělávání, což také konstato-

vala Česká školní inspekce, která v závěru školního roku prověřovala úroveň prvního stupně školy. Zvláště pozitivně byla hodnocena oblast personální - úroveň a kvalita učitelského sboru - a oblast materiálního vybavení školy. V prvním roce jsme nasadili laťku vysoko, jde o to udržet ji a posouvat postupně ještě výše,“ konstatoval ředitel Miloslav Horký.

Na závěr krátce a výstižně sdělil ředitel školy své přání odcházejícím devátákům: „Milí vycházející žáci, najděte sami sebe a buďte sami sebou.“ JiKo

Dimitrij Tyč z Gymnázia Rýmařov patří mezi nejlepší studenty kraje

Již počtvrté oceňovali hejtman Moravskoslezského kraje Evžen Tošenovský a jeho náměstkyně Jaroslava Wenigerová nejlepší studenty středních škol v kraji. Letošní předávání pamětní listů a darů proběhlo v pondělí 26. června v Ostravě.

Oceněné studenty vybírala komise z návrhů samotných škol, kterých se v tomto roce sešlo nezmála šedesát. Každá škola přitom mohla navrhnout pouze jednoho žáka. Konkurence byla skutečně silná, neboť kraj oceňuje nejen studenty ze vzdělávacích zařízení, která sám zřizuje, ale i z ostatních středních škol.

Pouze polovina z letošních šedesáti kandidátů si nakonec mohla potřást rukou s hejtmánem Tošenovským a převzít od něj odměnu za své mimořádné studijní či mimostudijní úspěchy. Mezi nimi byl i Dimitrij Tyč, student maturitního ročníku Gymnázia Rýmařov.

Po Radku Ocelákovi a Martě Merkové je čer-

stvý maturant Dimitrij Tyč již třetím studentem rýmařovského gymnázia, jemuž se během čtyřletého trvání této iniciativy kraje dostalo takového ocenění. Narozdíl od Radkova a Martina literárního talentu byl Dimitrij vybrán mezi nejlepší studenty kraje především pro svůj hluboký zájem o biologii, který mnohokrát a úspěšně prokázal v biologických olympiádách. Letos navíc získal certifikát Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze za úspěšné absolvování praktického kurzu z biologie a zúčastnil se odborného soustředění pro nejlepší účastníky krajských kol Biologické a Chemické olympiády. Moravskoslezský kraj ocenil Dimitrije Tyče i za jeho vynikající studijní úspěchy obecně. O jeho všestranném nadání se ostatně mohli Rýmařované přesvědčit i během loňské soutěže o Osobnost středních škol, v níž Dimitrij obsadil první místo. Z podkladů MSK ZN

Dimitrij Tyč přebírá ocenění z rukou hejtmána Evžena Tošenovského Foto: MSK

Na běžkách v parném létě? Co by číšník pro své hosty neudělal ...

Ve středu 21. června začalo léto. Slunce z plných sil osvětlovalo rozhlednu na vrcholku hory Praděd, na blankytně modrém nebi si vítr pohrával s bělostnými mráčky... Poblíž Sporthotelu Kurzovní se však odehrávaly lité boje. Střední škola Rýmařov zde totiž pořádala třetí ročník Číšnického pětiboje.

Do soutěže byly pozvány všechny střední školy v Moravskoslezském kraji, které vzdělávají své studenty v gastronomických oborech. Zúčastnili se jen ti nejodvážnější z odvážných: Střední škola hotelnictví a gastronomie Frenštát pod Radhoštěm, Střední škola zemědělství a služeb Město Albrechtice, Střední škola podnikání a služeb Jablunkov, Střední odborná škola Otrokovice, Střední škola Třinec - Kanada, Hotelová škola a Obchodní akademie Havířov, Střední škola gastronomie a služeb Frýdek-Místek, Střední škola společného stravování Ostrava-Hrabůvka

a jako host z kraje Olomouckého Střední odborné učiliště Zábřeh na Moravě. A samozřejmě také pořádající Střední škola Rýmařov.

Pouze jedna z disciplín byla zaměřena čistě sportovně - běh na vrchol hory Praděd o Pohár starosty města Rýmařova. Na start se postavilo celkem třiaadvacet závodníků. V kategorii dívek zvítězila Katka Langerová, která doběhla do cíle za necelých 19 minut. Pohár pro nejrychlejšího běžce však z rukou starosty Ing. Petra Kloudy přebíral nejrychlejší hoch, Katčin týmový kolega ze Střední školy Rýmařov Pavel Ftáček, kterému stačilo k cestě na Praděd jen 13 minut a 56 sekund.

Soutěžní disciplíny vycházely z běžného pracovního světa číšníků a servírek. První úkol, čepování a servis piva, nejlépe předvedli Lenka Walicová (SŠ Třinec), Helena Kouřilová (SŠ Rýmařov) a Marcela Dordová

(SŠ Třinec). V nalévání drinků nejlépe uspěli Ondřej Štětina (SOU Zábřeh), Marie Micová a Martin Plšek (oba SOŠ Otrokovice). Zadání úkolu „Prostří stůl“ se ukázalo být pěkně záladné - soutěžící si vytáhl návrh menu a podle něj měl přichystat

stůl. Tento obor byl zjevně doménou závodníků ze SŠ Frenštát pod Radhoštěm, kteří obsadili všechna tři první místa (Leona Kubáňová, Lukáš Hykel a Romana Košťálová). Největší zájem i zděšení vzbudil pokyn v další soutěži „Doplň sklad!“. Soutěžící se

Foto: archiv Střední školy Rýmařov

museli vžít do role provozního na horské chatě - napadl sněh, nákladní vůz se zásobami zůstal v závějích, žádná rolba ani skútr v dohled, a tak provozní musí obléci bundu, čepici, rukavice, about běžky, nasadit batoh a vypravit se pro zboží po vlastních. Asfaltová cesta před Sporthotelem Kurzovní však neklouže jako čerstvě upravená běžecká stopa... Nejlépe by si ve sněhové kalamitě poradili Milan Vojtovič (SŠ Ostrava), Lukáš Hykel (SŠ Frenštát pod Radhoštěm) a Roman Husák (SOŠ Jablunkov). Závěrečná část pětiboje však

vzbudila největší zájem především studentů - pívním štafetu tvořili čtyři studenti a jejich mistr odborného výcviku, kteří se čtyřmi pivy na táčku museli absolvovat velice náročnou překážkovou dráhu a přinést je v pořádku a se správnou mírou žíznivým hostům. Ve štafetě zvíťazilo družstvo SŠ Rýmařov před týmy SŠ Ostrava a SOU Zábřeh. Když se spočítaly výsledky všech družstev ve všech disciplínách, bylo rozhodnuto. Zlatý pohár pro vítěze Číšnického pětiboje 2006 putoval do Frenštátu pod Radhoštěm, stříbrný zůstal

na Střední škole Rýmařov a bronz si odvezli studenti SOŠ Otrokovice.

Doufejme, že nejen překrásné prostředí vrcholové části Jeseníků, ale i přátelský přístup a bezchybná organizace pořádající Střední školy Rýmařov přispěly k dobré prezentaci Rýmařova v rámci celého Moravskoslezského kraje. Za uspořádání letošního Číšnického pětiboje je nutno poděkovat ředitelce SŠ Rýmařov Ing. Soně Kovářkové a duši této soutěže Bc. Janě Egidové.

A protože žádná akce těchto kvalit se neobejde bez pomoci štěd-

řých sponzorů, děkujeme městu Rýmařov, společnosti Rodinné domky, s. r. o., Asociaci číšníků České republiky, Sdružení podnikatelů v pohostinství, stravovacích a ubytovacích službách ČR UNIHOST, akciové společnosti Frujo Tvrdonice, akciové společnosti Rudolf Jelínek Vizovice, akciové společnosti Al Invest Břidličná, národnímu podniku Budějovický Budvar, akciové společnosti Kofola Krnov a především Sporthotelu Kurzovní, který umožnil příjemně a pohodově zázemí k uskutečnění celé akce. -ona-

Když se řekne „dramaták“

Závěr školního roku patří stejně jako konec roku kalendářního bilancování. Děti školou povinné si domů odnášejí vysvědčení coby doklady své celoroční píle (či „píle“). Žáci uměleckých oborů kromě obvyklých vysvědčení musí na závěr roku absolvovat veřejné vystoupení, při kterém jde o pověstné nošení kůže na trh; hudebníci koncertují, výtvarníci pořádají výstavy, divadelníci předvádějí své interpretační umění na prknech, která znamenají svět.

Literárně-dramatický obor ZUŠ Rýmařov, neboli „dramaták“, prezentoval výsledky své celo-

roční práce na dvou přehlídkách - v pátek 23. června a v úterý 27. června. Na obou besídkách se představili mladší i starší žáci včetně čtyř žáků z brídličenské pobočky v pásmech krátkých scének. Obecenstvo se mohlo pobavit při humorných scénkách Rudolfa Křestana, při parodii pohádky *Síl nad zlato* či hororové taškařici *Márníční Božena*, v níž autor Lukáš Adam zkombinoval hru živých herců s loutkami. Na repertoáru obou besídek ovšem figurovaly i kusy klasické - ukázka z Goldoniho *Poprasku na laguně*, z Calderónovy hry *Život je sen* či čtyři monology

v podání absolventek, mezi nimi např. monolog Abigail ze Scribeovy *Sklenice vody*. „*Chci, aby děti pochopily i klasické autory, jako je Shakespeare, Goldoni či Gogol*“, říká k výběru her vedoucí oboru Silvie Jablončíková. Silvie Jablončíková vede literárně-dramatický obor v Rýmařově šest let. Jak sama říká, nepovažuje za smysl své práce vychovávat ze všech žáků budoucí herce, ale spíše učit je správně mluvit, dýchat, pohybovat se. „*Chci také, aby věděly, jak mají jednat s lidmi, a aby se uměly v životě prosadit*“, dodává. Výuku menších dětí přizpůsobuje záměru, aby se pro ně hraní stalo hrou. Procvičují jazykolamy a zaměřují se i na pantomimu a výrazový pohyb.

Přestože Silvie Jablončíková nemá ambice vysílat z rýmařovské ZUŠ do světa samé herce, několik výrazných talentů jako stvořených pro divadelní dráhu mezi svými žáky objevila. Patří mezi ně např. už jmenovaný Lukáš Adam, Lída Ondrašíková, Marta Merková či letošní absolventka Helena Chlebcová. Potenciál těchto herců by ostatně chtěla využít i v náročnějších projektech - hodlá s nimi a několika dalšími příští rok nastudovat hru Sama Sheparda *Láskou posedlí*.

Zajímavé talenty lze podle slov Silvie Jablončíkové nalézt také mezi mladšími žáky, z nichž vyniká např. Veronika Struhárová. Schopnosti svých nejnadanějších žáků by chtěla vedoucí divadelního oboru uplatnit i za hranicemi Rýmařova, např. na festivalech Šrámkův Písek či Jiráskův Hronov nebo v konkurzech na herecký kompars.

Na otázku, zda existuje nějaká spolupráce mezi literárně-dramatickým oborem a ochotnickým spolkem Mahen, Silvie odpovídá, že jen minimální. Sama hrála ve dvou hrách Mahenu a v současnosti se spolkem zkouší jedna z jejich žaček Lída Ondrašíková (mohli jsme ji vidět v poslední hře Mahenu *Řeči* od Neila Simona). Užší spolupráce však podle Silviiných slov není ani v plánu. Podle jejího názoru se v obou případech především velmi liší práce s herci - s dětskými a dospělými.

Jeden fakt však oba rýmařovské „ansámblы“ spojuje - citelný nedostatek zájemců o hraní. Silvie Jablončíková tvrdí, že je velmi těžké přilákat na náboru i besídky zdejší děti. O malém zájmu celé rýmařovské veřejnosti o divadlo (a kulturu obecně) ostatně svědčilo i nepřilíh zaplněné publikum obou přehlídek. ZN

Francouzštinu jsme zdokonalovali v jižní Francii

Když jsme začali na naší škole Prima v oboru Cestovní ruch studovat vedle angličtiny také jazyk francouzský, netušili jsme tenkrát, že ta melodická a krásná francouzština bude tak obtížná. A aby nás naše paní učitelka ke studiu co nejvíce motivovala, slíbila nám na závěr školního roku za naši systematickou přípra-

vu a vytrvalost týdenní exkurzi do Francie. Samozřejmě jsme si pro náš pobyt vybrali místo u Středozevního moře, protože většína z nás ještě u moře nebyla. Čím více se blížil červen, tím více jsme se těšili.

A pak už přišel pátek, 16. červen, my jsme v Rýmařově nasedli do pohodlného klimatizo-

vaného autobusu, který nás vezl do Lví zátoky na jihu Francie. Když jsme se ráno probrali z lehkého spánku, sjížděli jsme již údolím řeky Rhony podél nekonečně dlouhých vinic k vysněnému cíli.

Privítaly nás nesmírně milé a usměvavé slečny na recepci velmi dobře vybaveného kempu

a poté, co jsme se ubytovali v chatkách, které nás překvapily svým kvalitním vybavením, pohodlím a umístěním pod vzrostlými stromy, jsme se všichni spěchali osvěžit do vln Středozevního moře. Bylo teplé a slané, písčiná pláž čistá a nekonečně dlouhá, posetá množstvím rozmanitých mušlí a mušlíček.

Celý náš pobyt byl zaměřen na zdokonalení se ve francouzštině s jejím praktickým využitím, ale měli jsme i čas na odpočinek, načerpání energie, která nám po letošní dlouhé zimě všem chyběla, na plavání i další sportovní aktivity v areálu kempu, i na výlet do nedalekého přístavu Sete, který byl založen v době panování Ludvíka XIV. Mezi hodinami intenzivní konverzace ve stínu vzrostlých pinií jsme museli plnit i praktické úkoly. Po prvních nesmělých pokusech o dorozumění s rodilými Francouzi jsme

většinou rychle zapoměli na naše obavy, zda budou rozumět naší francouzštině, a byli jsme den ode dne smělejší, naše francouzské věty byly delší a konverzace obšrnější.

Za všechny spolužáky mohu říci: Úkol byl splněn! Rozumíme a nebojíme se mluvit! A těšíme se, že nás naše škola v příštím školním roce opět uvolní na podobnou exkurzi. Vždyť názornou a praktickou výuku doporučoval už J. A. Komenský!

*Markéta Vašíčková,
studentka 2. B SSOŠ Prima*

Foto: archiv SSOŠ Prima

Prima v Chorvatsku

Letos poprvé se naše třída rozhodla pro třídní výlet do zahraniční a vybrali jsme si Chorvatsko. Ředitelství školy nám mimořádně povolilo delší dobu, a tak jsme mohli vyrazit. Je pátek 16. 6. 2006 a naše třída se konečně dočkala vysněného třídního výletu. Jsou 2 hodiny odpovedne a my sedíme v klimatizovaném autobuse. Po zdárném přežití 17 hodin v autobuse jsme konečně uviděli moře. Přijeli jsme do kempu Živogošće dole, kde nám byly ihned přiděleny stany. Skočili jsme do plavek, nafoukli lehátka a s chutí do moře. Teploty stoupaly, sluníčko páliło, moře se vlnilo a tělo se opékalo. Každý den jsme se z moře kochali výhledem na mo-

hutná skaliska, která jsme bohužel kvůli vysokým teplotám nemohli zdolat.

Po namáhavém a dlouhém mávání nám konečně jeden autobus zastavil a my jsme byli na cestě do přímořského městečka Makarská. Prošli jsme tam obchůdky, nakoupili suvenýry a jeli zpátky do kempu. Zážitky z Chorvatska doplnily i vodní sporty, jako jízda na banánu a na nafukovacích kolech tažených lodí. I když jsme skoro všichni využívali své kuchařské schopnosti, nikdo za celý týden neutrpěl újmu na zdraví. 25. 6. si pro nás přijel autobus a my jsme se plni zážitků vrátili do svých domovů.

*M. Vaculíková, M. Charvátová,
studentky 3. A SSOŠ Prima*

Foto: archiv SSOŠ Prima

Dopravně-bezpečnostní akce Kryštof odhalila hříšníky

Stejně jako na území celé republiky proběhla ve dnech 24. - 30. června 2006 v okrese Bruntál rozsáhlá dopravně-bezpečnostní akce typu Kryštof - poslední před účinností změn zákona o provozu na pozemních komunikacích. Od soboty do pátku v ranních i odpoledních hodinách prováděli policisté pořádkové, dopravní a pohraniční policie kontroly na vybraných úsecích silnic celého okresu. Akce měla mimo jiné upozornit řidiče, aby věnovali zvýše-

nou pozornost změnám zákona od 1. 7. 2006. Podle aktuálních poznatků lze konstatovat, že povědomí řidičů o změnách je poměrně dobré a v těchto dnech více dbají na dodržování pravidel silničního provozu.

Policisté se při kontrolách zaměřovali u řidičů, ale i chodců a cyklistů na dodržování příslušných ustanovení zákona o provozu na pozemních komunikacích. Kontrolovalo se požívání alkoholu za volantem, technický

stav vozidel, nákladní automobily, používání pásů a zádržných systémů apod. Vzhledem ke konci školního roku se policisté zaměřili i na kontrolní činnost na frekventovaných přechodech pro chodce, zejména v blízkosti školních zařízení.

Během celé akce policisté zkontrolovali 2 198 vozidel a zjistili celkem 399 dopravních přestupků (261 vyřízeno blokovou pokutou zaplacenou na místě v celkové výši 76 800 Kč, na místě nezaplacených bylo uloženo dalších 80 pokut za 45 500 Kč). Ve 208 případech řidiči porušili nejvyšší povolenou rychlost a sedmkrát bylo řešeno požití alkoholu před jízdou. Osmáctřicet řidičů bylo sankcionováno za nepoužití bezpečnostních pásů a další tři nepoužili dětské zádržné systémy.

Opět se ukázalo, že se vozidla na našich silnicích poměrně často nacházejí v nevyhovujícím technickém stavu. Tentokrát šlo o 60 aut. Nejčastěji to byly závady týkající se stavu pneumatik, karoserie, povinné výbavy vozidel, ale i poškození skel apod. U celkem osmi řidičů bylo zjištěno řízení bez řidičského průkazu a jedno auto dokonce řídil „řidič“ bez příslušného řidičského oprávnění. Dva řidiči nepředložili doklad o zákonném pojištění vozidla. Za přestupky byli pokutováni také tři cyklisté.

Policie ČR Bruntál

Vtrhl do cizího domu

V těchto dnech bylo zahájeno trestní stíhání 51letého muže z Rýmařova pro trestný čin porušování domovní svobody. Toho se měl dopustit 2. května, když v podnapilém stavu přišel ke vchodovým dveřím rodinného domu v Janovicích a dožadoval se vstupu boucháním na vchodové dveře. Majitelka ho odmítla pustit a obviněný začal vyhrožovat, že vše rozbije. Majitelka zamkla a ze strachu z domku utekla zadními dveřmi. Obviněný pak rozbil výplň pravého křídla vstupních dveří a otvorem se dostal do chodby domu, kde byl zadržen hlídkou Policie ČR. Motivem jeho jednání mělo být získání mobilního telefonu, který se měl údajně nacházet v tomto domě.

Zraněný cyklista pod vlivem alkoholu

V pondělí 26. června havaroval ve Skalách 47letý cyklista jedoucí směrem na Stříbrné Hory. Dle jeho vyjádření předjížděl nákladní vozidlo Tatra s návěsem převážející dřevo. Řidič Tatry údajně zabočil vlevo právě v okamžiku, kdy ho cyklista

předjížděl, a následkem toho došlo ke střetu. Cyklista s kolem vyjel vlevo mimo komunikaci a havaroval v příkopu. Policisté při ohledání místa nezjistili stopy udávaného střetu s nákladním vozidlem a vše dále prošetřují. U cyklisty byla provedena dechová zkouška na alkohol s pozitivním výsledkem, proto mu byl v nemocnici proveden odběr krve. Při nehodě utrpěl natržení vazů ramene pravé ruky, které si vyžádalo hospitalizaci.

Peníze měl uložené v izolaci topení

Ke neobvyklé krádeži došlo mezi 18. a 27. červnem na ubytovně v Karlově pod Pradědem. Neznámý pachatel vnikl do bytu majitele a z místnosti spíše odcizil peněžní částku 20 tisíc Kč. Peníze byly ukryty v izolaci trubek etážového topení.

Pohřešovaná dívka byla nalezena u matky

Otec 15leté dívky oznámil na OOP ČR Rýmařov, že od 22. června svou dceru pohřešuje. Policisté získali popis dívky a zjistili, že se jedná o opakovaný útěk z domova. Díky spolu-

práci s policisty jiného okresu byla dívka vypátrána u své matky, kam odjela bez vědomí otce, kterému je svěřena do výchovy. Pátrání po mladistvé bylo odvoláno.

Vloupání do stavební buňky v Rýmařově

V době od 28. do 29. června neznámý zloděj na staveništi rodinného domku v Rýmařově odstranil visací zámek ze dveří stavební buňky a vnikl dovnitř. Odcizil prodlužovací kabely se zásuvkami, zástrčkami a přenosným rozvaděčem, čímž způsobil škodu za 10 tisíc Kč.

Na Ovčárně zmizel rozvaděč

V noci z 27. na 28. června odcizil neznámý pachatel ze staveniště u Ovčárny zánovní stavební elektrorozvaděč. Ten byl připoután řetězem a zámkem ke kovovému lešení. Zloděj způsobil poškození firmě škodu za 18 tisíc Kč.

V zatáčce vjel do protisměru

Ve čtvrtek 29. června v nočních hodinách došlo za Rýmařovem ve směru na Malou Štáhlí k dopravní nehodě mezi Fordem a Volkswagenem. Při průjezdu prudké pravotočivé zatáčky vjel řidič Fordu částečně do protisměru a bočně se střetl s protijedoucím vozidlem. Obě auta po nárazu vyjela ze silnice, Volkswagen

narazil do stromu. Způsobená škoda činí cca 140 tisíc Kč. Ke zranění žádného z řidičů nedošlo.

Vloupal se do skládky odpadu

V době mezi 3. a 10. červencem přešel neznámý pachatel plot areálu skládky odpadů v Malé Štáhlí. Vypáčil dveře unimobuňky vedoucí do kanceláře a odcizil z ní rádio, šest lahví od piva a stolní kalendář.

Zmizel měřič větru

Policisté z OOP ČR Břidličná šetří krádež, ke které mělo dojít v období mezi březnem a červnem 2006 na pastvině u Velké Štáhlí. Pachatel vypáčil plechová dvířka na skříňce stožáru zařízení pro měření síly větru a z této skříňky odcizil speciální počítač. Ten sloužil k odesílání naměřených údajů formou SMS a měl cenu 5 000 Euro, tedy více jak 140 tisíc Kč.

Z fotbalových šaten zmizely míče

Neznámý pachatel vypáčil mezi 9. a 10. červencem vchodové dveře a dveře do hospodářské místnosti šaten na fotbalovém hřišti v Břidličné. Násilně potom vnikl do skříňe a odnesl si z ní dva kopací míče. Z hospodářské místnosti ještě odcizil tranzistorové rádio. Škoda přesáhla 2 000 Kč.

Zpracovala redakce na základě podkladů tisk. mluvčí PČR Bruntál

Hledala láhev s vodou a havarovala

U Janovic havarovala 28. června krátce před polednem 44letá řidička Mercedesu Vito ze Slovenska. Při průjezdu zatáčkou hledala láhev s vodou na podlaze, přitom nezvládla řízení, vyjela mimo komunikaci a narazila do stromu. Na autě vznikla škoda za 100 tisíc Kč. Při nehodě žena utrpěla lehká povrchová zranění. Na místě jí byla uložena bloková pokuta.

Foto: PČR Bruntál

Kam na výlet

Z Hanušovic přes Nový Hrad do Velkých Losin

Zdá se vám cesta z Hanušovic do Velkých Losin poněkud zvláštní? Možná proto, že horopisně je Hanušovická vrchovina jihozápadním podhůřím vysokých jesenických pohorí. Její severní výběžek kolem Hanušovic a Starého Města pod Sněžníkem je jakýmsi předělem mezi Hrubým Jeseníkem a masivem Kralického Sněžníku. Ale dojít z Hanušovic do Velkých Losin není ani příliš namáhavé, ani příliš dlouhé. Od nádraží ČD v Hanušovicích s nadmořskou výškou 393 m v údolí Moravy k vlakové či autobusové zastávce Velké Losiny v nadmořské výšce 394 m v údolí řeky Desné je to 16 km a k tomu je třeba překročit téměř nezalesněný hřbet mezi obcemi Kopřivnou a Rejcharticemi, dosahující nadmořské výšky mezi 600 - 700 metry.

Hanušovice leží na soutoku tří řek - Moravy, Krupé a Branné. Prvně byly jmenovány ve 14. století jako Janova Ves, ve dvacátých letech minulého století se spojily v městy s obcí Holba a v roce 1975 byly povýšeny na město. Díky zdejšímu pivovaru, postavenému v roce 1874 a o sto let později modernizovanému, a jeho vařeným pivům Šerák a Holba jsou dnes známy nejen v naší republice, ale i v zahraničí. Průmyslový rozvoj (přádelny lnu) koncem 19. století pomohl i tomu, že se obec stala železniční křižovatkou. Dnes bez přeseďání dojedete odtud vlakem na severovýchod přes Jeseník a Krnov do Ostravy, na jih přes Šumperk do Olomouce, na západ přes Dolní Lipku do Prahy a Plzně nebo na sever do nedale-

kého Starého Města pod Sněžníkem. Historických památek zde mnoho nenajdete: patří k nim pozdně renesanční, barokně upravený kostel s oltářním obrazem od J. K. Handka, s barokní řezbou madony a rokokovou křtitelnicí v části Hanušovic a pozdně barokní kaple v části Holba. Jak se uvádí v průvodci, za druhé světové války zde byly zajatecké tábory. Průmysl je tu představován hlavně podnikem Nobleslen a závodem brněnské firmy Agrozet-Zetor.

Z Hanušovic k hradní zřícenině Nový Hrad, zvané kdysi Furchtenberg, se vydáme po proudu řeky Moravy modře značenou cestou, vedoucí lesem nad železniční tratí. Hrad byl postaven na ostrohu nad údolím Moravy a zanikl za česko-uherských válek v roce 1469. Údajně se jedná o ruiny nej-

Třetí brána Nového hradu - pohled zezadu

mohutnějšího hradu na Moravě - tvoří je zbytky válcovité věže, pozůstatky několika hradních bran, opevnění a paláce. V současnosti existuje společnost pro obnovu

Repro: Lázně Velké Losiny

a užívání hradu, která zde hlavně o prázdninách konává různé akce. Po prohlídce této pamětihodnosti vystoupáme lesem k osadě Lužná a hřebenem s dalekými výhledy

nedaleko zámku, v jehož blízkosti je místní koupaliště Na Losince. Ale to vše je již o kilometr dále, nedaleko vlakové zastávky Rapotín, odkud lze k návratu do Rýmařova použít jak vlakové, tak autobusové spojení - s přestupem, anebo je možno dojít o kilometr dále po místní silničce vlevo, přes obec Terezín, k zastávce dálkového autobusu u rybníčku (Sobotín - Petrov nad Desnou).

Popisovaným územím vedou i cyklotrasy. Hanušovicemi prochází takzvaná Moravská stezka č. 51 z Olomouce přes Mohelnici a Bludov, vedoucí do Jeseníku a Písečné pod č. 53, a vede odtud také Českomoravská stezka č. 52 přes Králíky, Žamberk, Jihlavu, Telč a Třeboň do Českých Budějovic v délce 300 km, což může být zajímavý námět na cykloturistickou dovolenou.

Z Velkých Losin můžete dojet na horském kole až na Nový Hrad, ale dolů do Hanušovic se nedoporučuje jezdit kvůli potížím s komplikovanou přepravou kol. Velkými Losinami vede i cyklostezka č. 6114 ze Šumperku do Kladského sedla na polské hranici a také okružní cyklostezka ze Šumperku přes Maršíkov, Vernířovice, Klepáčov, Rudoltice a Hraběšice zpět do Šumperku. A na horském kole můžete vyjet i do Pekařova.

Popisované údolí najdete na mapách KČT Kralický Sněžník a Hrubý Jeseník a na turistické mapě Jeseníky z vydavatelství Jena. Popisy tras lze najít i v turistických průvodcích Jeseníky, Jeseníky - Šumpersko, Morava a Slezsko I - Česká republika.

Za KČT Rýmařov
Hana Kašparová

Muzeum papíru ve Velkých Losinách

mezi Kopřivnou a Rejcharticemi přijdeme k polosamotě Prameny a k dalšímu lesnímu komplexu. Úbočím Lázeňského vrchu zde začíná značená cesta sestupovat k Velkým Losinám. Míjíme silničku mířící k blízkému lázeňskému domu Diana nad lázněmi, posléze místo s křížem, kde se údajně loučily oběti čarodějnických procesů s rodinami, a sejdem ke křižovatce Račinka na konci lázeňského parku. V parku je i možnost koupání v termálním koupališti nebo posezení u fontány s minerální vodou.

Budeme-li pokračovat k centru obce, najdeme zde obchody, o něco dále pak je možné navštívit národní kulturní památku - starou papírnu a žerotínský renesanční zámek s rozlehlým parkem. Kdo má zájem si pobyt zde prodloužit, může přespat v kempu Losinka

Z historie okolních obcí

Upálená halapartna kostelního ponocného

Ponocné známe jako malebné figurky zejména z obrázků Josefa Lady či Mikoláše Alše i jiných malířů. Ve své době to byli ale dost významní obecní zaměstnanci, nahrazující vlastně policii, hasiče a vůbec celý systém varování a ochrany tehdejších občanů. No dobře, proč ale měl být nějaký kostelní ponocný - tážu se a hned odpovídám: Protože se i v té době kostely vykrádaly! Ano, i v časech, kdy 100 % občanů chodilo, popravdě řečeno muselo chodit, pravidelně do kostela, ke zpovědi atd., se našli zloději kostelních cenností. Zda se pak z toho i zpovídali, je těžko říct. Ony horem dolem, po dobrém i po zlém vštěpované křesťanské zásady nenacházely nikdy u všech úrodnou půdu. V obci bývali nejméně dva ponocní. Jeden obecní - někdy ještě navíc i panský - a pak ponocný kostelní. Ve dne byl kostel strážěn kostelním hlídačem a za tmy ponocným, abychom byli úplně přesní. Obě tyto funkce byly vlastně dědičné, a tím odpadlo různé prověřování. Nad zmíněnými kostelními funkcionáři bděl kostelník. Třeba ten v Lomnici zastupoval faráře, protože od časů Josefa II. byla Lomnice spolu s Tylovem podřízena faře v městečku Ryžovišti a kněz přicházel do kostela sv. Jiří sloužit mši in létě dvakrát týdně, v zimě jednou týdně a za velkých mrazů a sněhu též jen jednou za 14 dní. Tolik farní kroniky z té doby. Pro štouravé detailisty - ano, v ty dny, kdy farář do Lomnice nejezdil, lomničtí a tylovští chodili na bohoslužby do Ryžoviště. I za těch mrazů a sněhu. V Lomnici měla „úřad“ kostelního ponocného dědičně svěřen rodina Gaussova, bydlící ve skromném domku vedle dnešního č. 86. Hned vedle bydlel kostelník, kterému Gauss hlásil odchody a příchody ze služby i různé události a podezření. Podezření pak kostelník předával „výš“, za což byl mírně odměňován. Asi dle závažnosti informací. Jednou byl Gauss na návštěvě v Břidličné a při setkání s tamějším ponocným se dověděl, že se okolo kostela pohybují za tmy podezřelá bytost, snad duchové zde pohřebných luteránů aneb

Renesančně-barokní zeď hřbitova v Lomnici u kostela sv. Jiří. Vpravo v rohovém výklenku hřbitovní zdi byly spalovány luteránské knihy, vykopané mrtoly vampýrů i ďáblem posedlá halapartna ponocného Ganssa.

nedej Bůh snad pacholci pekelných mocností, vyslaní samým knížetem pekel Belzebubem... Gauss po návratu při svých nočních obchůzkách znejistěl, asi se stále ohlížel a bedlivě naslouchal. Také nos měl v pohotovosti, kolega z Břidličné ho upozornil, že čertovští sice nejsou vlastně vidět, ale cítit jsou, a to sírou, a čím je čpění silnější, tím více se přibližují. Po několika dnech dostal Gauss opravdu strach a ten má velké oči - prostě stále cítil ve vzduchu sirný zápach. Neprodleně to hlásil kostelníkovi a ten dobrý muž a zpravodaj jménem Berndt „štapopéde“ běžel do Ryžoviště na faru. Farář Johan G. Schiebel - urychleme děj - se žalobníkem vyběhl! Schiebel, „ač některými nectnostmi časem trpíval“, byl kněz vzdělaný, přímý a též uměnímilovný a na pekelné bytosti, smradící okolo kostela, nevěřil. A když navíc Gauss prosil alespoň o posvěcení halapartny, tak bylo opravdu zle! Asi zaznělo strohé „Ven!“.

Halapartnu, bodnosečnou zbraň, známe z obrázků. Je to prostě kopí se širší čepelí a sekyrkou pod ní. Protivník byl probodnut a pak ještě rozsekán na maděru. Tedy fyzický, jak by se tím likvidoval pekelník a navíc neviditelný, těžko říct.

On ten nápad s posvěcením halapartny neměl Gauss z vlastní hlavy, nýbrž od kolegy z Rýmařova. Prý se mu to osvědčilo. Když tedy Gauss odtáhl bez posvěcení z Ryžoviště, zamířil rovnou do Břidličné. Nevíme, kdo tam byl na faře, ale opět následoval vyhazov, i se zbraní. Poslední pokus učinil Gauss v lomnickém kostele sv. Jiří.

Byl advent a to bývaly ranní bohoslužby, asi tak kolem 6. hodiny, a to každodenně. Někteří čtenáři si na ně třeba vzpomenu a ve smyslu s pocity smíšenými. Z Tylova například denně chodili věřící do Lomnice na roráty. Vstávali okolo 4 hodin ráno, absolvovali hodinu cesty, pak pobyt v ledovém kostele a zase hodinu cesty zpět - když nebyly závěje. Pak se šlo do práce... V kostele ranní šero až mlhavo, kněz třeba méně pozorný - Gaussův plán byl jednoduchý: Vezme halapartnu tajně do kostela, postaví ji ke korouhvi se sv. Floriánem (stávala až vzadu), a jak bude žehnáno, bude zbraň požeňná tak. A bude se čím ohánět před ďábelskými zloduchy.

Zpočátku vše probíhalo dobře. Gauss obezřetně ukryl halapartnu za korouhev se sv. Floriánem. Ta korouhev měla specifický úkol - při požáru se s ní totiž šlo až k hořící stodole nebo chalupě a máváním byly činěny pokusy požár tlumit. Těžko soudit efektivitu tohoto konání dnešními očima. Fakt je, že při požáru kostela v roce 1854 vzplála korouhev stejně rychle jako vše ostatní a nová již pořízena nebyla. Takže jsme v promrzlém přítomí lomnického chrámu, začal již obřad a Gauss se radoval. Jenže čert nikdy nespí a navíc, kam nemůže, tam nastrčí bábu. Tak se též stalo. Nějaká stará žena z Tylova se přišourala na roráty opožděně, a jak se rádo by nenápadně přibližovala na své

místo (tehdy měli někteří místa v kostele vyhrazena), zakopla o násadu - správně ratiště - halapartny. Zbraň, dosud se opírající o zelenou korouhev, upadla na kamennou podlahu se silným zařinčením. A že v ní byl přítomen ďábel, vykřesala sekyrka při pádu pár jisker, přičemž se kostelem rozšířil jakýsi sirný zápach...

Začal zmatek, možná přímo panika. Farář Schiebel nařídil neprodleně vynést „onu ohavnost“ ven z kostela, což bylo učiněno. Zde končí strohý zápis o celém incidentu v kronice a nastupuje lidová tvořivost, popřípadě též ústní podání zaznamenané správcem a později majitelem pošty a přepřahací stanice v Lomnici Weselym. Co tedy bylo, resp. mělo býtí dále? Kostelní ponocný Gauss se rychle snažil odnést halapartnu z kostela, leč ta byla najednou tak těžká, že s ní nemohl pohnout! Navíc všude kolem ten pekelný sirný puch... Nakonec čtyři silní muži údajně jen s obtížemi zbraň zvedli a s hekáním ji nesli z kostela ven. Z nesené věci bylo slyšet jakési klokotání a zbraň jako by byla horká. Za stálého vzývání Panny Marie dovedli halapartnu k hřbitovní zdi do místa, kde bývaly kajčnické schody pro bývalé luterány, a s vypětím všech sil byla zbraň vržena do úvozu podél hřbitovní zdi. Jen se prý ozývalo syčení...

Za nepřítomnosti faráře, „jenž k jiným úkonům spěchal“, bylo na halapartnu navrženo dříví, suché větve, tráva a hromada zapálená za zpěvu písně mariánské. Jak se oheň rozhořel, bylo z plamenů slyšet nařikání, pláč a posléze hrubý smích. Plamen najednou velice vzplanul a vzápětí uhasil, jen sirný zápach se vznášel k pošmournému nebi. Prý to mohlo být znamení, že sám kníže pekel Belzebub zachránil čerta nějakého v halapartně ukrytém

ho od jisté smrti ve svatém ohni.

Na druhý den zvědaví lidé opatrně rozhrabali hromádku popela a našli v něm několik sklu prý velmi podobných slz. To asi od toho nešikovného čerta, jak trpěl. Zelezné části upalené halapartny nebyly údajně nikdy nalezeny. No, možná už tehdy existovali sběrači kovů, kteří

železo prodali a za utržený peníz si koupili něco hodnotného - nebo už tehdy kořalu?

Příběh končí. Podle zápisu v kronice napsaného švabachem a špatně seříznutým husím brkem, navíc svérázným rukopisem, se popisovaná příhoda měla stát buď v roce 1735, nebo až 1755. V obou případech ještě žil farář Schiebel.

V tehdy filiálním lomnickém kostele byla za jeho administrování opravena věž do podoby, kterou má dnes kostel v Ryžovišti, a v ní zřízeny hodiny a k tomu „cimbál půvabný, hodiny vyzvánějící a v poledne zvonkohru skvělou odehrávající“. Žel dávno, dávno tomu...

Jaroslav Chytil

Seriál

Nebojte se první pomoci (14. část)

(Informace Místní skupiny Českého Červeného kříže Rýmařov)

Jiná krvácení vyžadující první pomoc

Jedná se o krvácení, jež nejsou ohrožením života.

Příčiny

- rány všeho druhu;
- slabá krvácení z tělesných otvorů.

Příznaky

- viditelné krvácení;
- někdy nevolnost;
- vzácně může postižený kolabovat (většinou z psychických důvodů při pohledu na krev).

Čím je zraněný ohrožen?

Při dlouhodobém krvácení může dojít k významné krevní ztrátě.

Postup první pomoci

- krvácení z ran: při ošetření vystačíme s tlakovým obvazem;
- krvácení z nosu: stlačení nosních křídel, poloha vsedě;

- krvácení po extrakci zubu: skousnutí pevného tamponu;

- krvácení ze zvukovodu po úrazu hlavy: netamponovat, užít pouze savý obvaz, podložit hlavu k usnadnění odtoku krve.

(Pourazové krvácení ze zvukovodu je známkou zlomeniny spodiny lební. Svým objemem život neohrožuje. Tamponáda zvukovodu ovšem způsobí hromadění krve v dutině lební, jehož důsledkem je útlak mozku - stav přímého ohrožení života.)

Čeho chceme docílit?

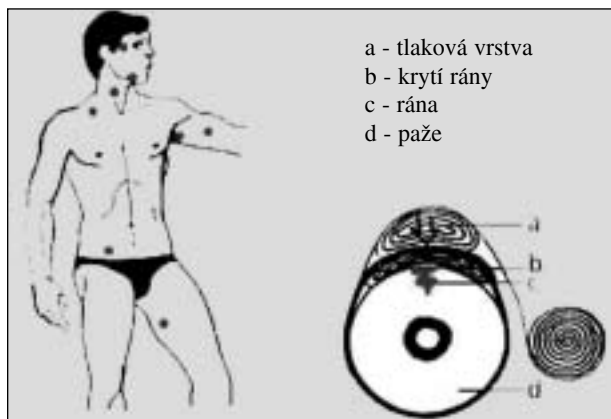
Zastavit krvácení.

Pozn.: U lidí s chudokrev-

ností může k ohrožení života dojít i při malé ztrátě krve. Opakovaná malá krvácení vedou ke chudokrevnosti.

MUDr. Juljo Hasík

(Nebojte se první pomoci)

NAŠE LISTÁRNA

reakce na článek z minulého vydání

Vážený pane Václavek,

váš článek „Tak nám zabili Ferdinanda“ je fakt to nehorší, co mohli v Horizontu otisknout. Označit občany Rýmařova, že jsou „tupé stádo, které se nechá nalákat na buřtu za pět padesát“... umíte ještě něco jiného, pane Václavek, než

urážet? Vaše hanba je, pane, že si pletete pojmy. Demokratické sdělování názorů nemá nic společného s napadáním jejich nositelů. Stejně jste se choval i na webu, nic konkrétního ani pozitivního tam od Vás nezaznělo, jen ty urážky vedení města.

Já jsem, pane Václavku, starostovi své výhrady

napsal a on odpověděl. Záporně, ale odpověděl, tak neuvádějte občany v omyl, že nechce nic nikomu vysvětlovat. Byla chyba, myslím si, zrušit diskusi, mělo se jít dle mého cestou moderování fóra a rušení článků, které urážely. Nyní jsme ochuzeni všichni, tak si nastavte zrcadlo. Přeji pěkný den

Ivan Matula, Janovice

Užitečná informace

Osoby stejného pohlaví mohou uzavřít registrované partnerství

V sobotu 1. července 2006 nabyl účinnosti **zákon č. 115/2006 Sb.**, o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, který umožňuje osobám stejného pohlaví za zákonem stanovených podmínek uzavřít trvalé společenství. Úplné znění zákona lze nalézt na internetových stránkách Ministerstva vnitra <http://www.mvcr.cz/sbirka/2006/sb038-06.pdf>.

Do registrovaného partnerství mohou vstoupit osoby, které jsou stejného pohlaví, alespoň jedna z osob vstupujících do partnerství je státním občanem České republiky, nejedná se o osoby navzájem příbuzné v linii přímé nebo sourozence, jsou starší 18 let věku, žádná z osob nebyla zbavena pravomocným rozsudkem soudu způsobilosti k právním úkonům a žádná z osob neuzavřela manželství nebo nevstoupila do partnerství anebo do obdobného svazku osob stejného pohlaví v zahraničí, anebo je-

jí manželství nebo partnerství anebo obdobný svazek již netrvá.

Do registrovaného partnerství lze vstoupit před matričním úřadem v kraji, který je podle místa trvalého pobytu alespoň jedné z osob vstupujících do registrovaného partnerství příslušný k přijetí prohlášení. Příslušné matriční úřady stanovilo Ministerstvo vnitra vyhláškou č. 300/2006 Sb. ze dne 22. 6. 2006 (<http://www.mvcr.cz/sbirka/2006/sb094-06.pdf>).

V Moravskoslezském kraji se činí prohlášení před matričním úřadem městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Bližší informace ke vstupu do registrovaného partnerství lze získat u níže uvedeného matričního úřadu:

Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz
Matrika, Prokešovo náměstí 8, 729 29 Moravská Ostrava
Tel.: 599 442 212

Není-li žádná z osob přihlášená k trvalému pobytu na území České republiky, je příslušným matričním úřadem úřad pověřený vedením zvláštní matriky, tj. **Úřad městské části Brno-střed, tel. 542 175 186.**

Jsou-li pro to závažné důvody, příslušný matrič-

ní úřad může na žádost osob vstupujících do registrovaného partnerství povolit, aby prohlášení přijal jiný matriční úřad příslušný k přijetí prohlášení o vstupu do registrovaného partnerství (viz vyhlášku č. 300/2006 Sb.).

Z podkladů MSK JiKo

Úřední hodiny:

pondělí	8:00 - 11.30, 12.30 - 17.00
středa	8.00 - 11.30, 12.30 - 17.00
čtvrtek	8.00 - 16.00

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Strach je nemoc špatného svědomí.

Čapek

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - září 2006

Středisko volného času Rýmařov pořádá

Kurz tance a společenského chování

Pod vedením tanečního mistra PAVLA MÉRKY

Kurz začíná ve čtvrtek 14. 9. 2006, 18:00 - 21:00
13 lekcí a závěrečná kolona 15. 12. 2006, cena 650,- Kč
Loňští absolventi (chlapci) 50,- Kč
Velký sál Střediska volného času Rýmařov

Přihlášky odevzdejte v SVC Rýmařov do 30. června 2006
Kurz je nutné zaplatit nejpozději 16. 9. 2006
www.svcrymarov.cz

Vyhodnocení výtvarné soutěže STROM - TRÁVA - VODA

Vyhlášena v rámci Dřevařských,
lesnických a mysliveckých dnů

Předání cen vítězům: 9. září 2006 ve 14.30 hodin v zahradě Hedvy.
Zveme všechny vítěze, ceny osobně předá starosta města Ing. Petr Klouda.

V každé kategorii byly vybrány nejlepší práce bez určení pořadí.

1. kategorie - děti MŠ: Anna Cimbotová, 3. MŠ Rýmařov
Honzík Starchoň, 6. MŠ Rýmařov
Julie Vičková, 3. MŠ Rýmařov
Tomáš Štěpaník, MŠ Janovice

Kolektivní práce: Louka s květinami, MŠ Janovice

2. kategorie:

1. - 3. třída: Tereza Andršová, ZŠ Rýmařov, 2. A
Markéta Mlčáková, ZŠ Rýmařov, 3. B
Hana Lounová, ZŠ Rýmařov, 2. C
René Bajcar, ZŠ Rýmařov, 2. A

Kolektivní práce: Rybník s duhou, ZK výtvarný,
SVC Rýmařov

3. kategorie:

4. - 6. třída: Denisa Čapková, ZŠ Rýmařov
Robert Kudera, ZŠ Rýmařov
Michal Šuba, ZŠ, Školní nám., Rýmařov
Adam Špicera, ZŠ Rýmařov, 4. B
Mirka Rapouchová, Gymnázium Rýmařov, 1. A
Radim Slovák, ZŠ Rýmařov, 6. B

4. kategorie:

7. - 9. třída: Pavlína Hromadová, Živly - Gym. Rýmařov
Filip Novosedlák, Voda - ZUŠ Rýmařov
Andrea Dolníčková, Kopce - Gym. Rýmařov
Lodě na moři, Gymnázium Rýmařov

Kolektivní práce: Strom s motýly - kol. ZŠ Rýmařov,
vyuč. Barbora Klesnilová

Vítězné práce vybrala porota: Luboš Tesař, Jakub Vala, Eva Kudláková
Zpracovala: Eva Kudláková, SVC Rýmařov

Známá i neznámá výročí

18. 7. 1811 nar. **William Makepeace Thackeray**, anglický prozaik (zemř. 24. 12. 1863) -195. výročí narození
20. 7. 1941 nar. **Jiří Grossmann**, herec, spisovatel, zpěvák a textař (zemř. 5. 12. 1971) - 65. výročí narození
20. 7. 1996 zemř. **František Plánička**, fotbalista (nar. 2. 7. 1904) - 10. výr. úm.
24. 7. 1971 zemř. **Josef Síma**, malíř (nar. 19. 3. 1891) - 35. výročí úmrtí
24. 7. 1991 zemř. **Isaac Bashevis Singer**, americký spisovatel polského původu píšící jidiš, nositel Nobelovy ceny (nar. 14. 7. 1904) - 15. výr. úm.
26. 7. 1856 nar. **George Bernard Shaw**, anglický spisovatel irského původu, nositel Nobelovy ceny (zemř. 2. 9. 1950) - 150. výročí narození
27. 7. 1841 zemř. **Michail Jurjevič Lermontov**, ruský spisovatel (nar. 15. 10. 1814) -165. výročí úmrtí
28. 7. 1741 pohřben **Antonio Vivaldi**, italský skladatel a houslista (nar. 4. 3. 1678) - 265. výročí
28. 7. 1891 byla otevřena **Petřínská rozhledna** - 115. výročí
29. 7. 1856 zemř. **Karel Havlíček Borovský**, spisovatel (nar. 31. 10. 1821) - 150. výročí úmrtí
29. 7. 1856 zemř. **Robert Schumann**, německý skladatel, klavírista, hudební kritik a dirigent (nar. 8. 6. 1810) - 150. výročí úmrtí
30. 7. 1511 nar. **Giorgio Vasari**, italský malíř, architekt, historik výtvarného umění (zemř. 27. 6. 1574) - 495. výročí narození
30. 7. 1971 **František Venclovský** jako první český sportovec přeplaval kanál La Manche, a to za 15 h 26 min - 35. výročí
31. 7. 1886 zemř. **Ferenc Liszt**, maďarský skladatel, klavírista a dirigent (nar. 22. 10. 1811) - 120. výročí úmrtí
2. 8. 1966 zemř. **R. A. Dvorský** (vlastním jménem Rudolf Antonín), kapelník, zpěvák a skladatel (nar. 24. 3. 1899) - 40. výročí úmrtí
4. 8. 1306 zavražděn král **Václav III.** v děkanském paláci v Olomouci, zanikl rod Přemyslovců po meči (nar. 4. 8. 1289) - 700. výročí
- 6. 8. Světový den boje za zákaz jaderných zbraní - Den Hirošimy, výročí svržení první jaderné pumy na Hirošimu v roce 1945**
7. 8. 1941 zemř. **Rabíndranáth Thákur**, bengálský spisovatel, filozof a skladatel, nositel Nobelovy ceny za literaturu (nar. 6. 5. 1861) - 65. výročí úmrtí
- 9. 8. Den Nagasaki, výročí svržení jaderné bomby v roce 1945**
10. 8. 1896 nar. **Milena Jesenská**, novinářka, přítelkyně Franze Kafky (zemř. 17. 5. 1944 v koncentračním táboře Ravensbrück) - 110. výročí narození
10. 8. 1986 zemř. **Vratislav Effenberger**, teoretik umění, básník, vůdčí osobnost surrealistické skupiny u nás (nar. 22. 4. 1923) - 20. výr. úm.
10. 8. 1296 nar. **Jan Lucemburský**, český král (zemř. 26. 8. 1346 v bitvě u Kresčaku) - 710. výročí narození

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Matěj Konvalinka	Stříbrné Hory
Nikola Marešová	Rýmařov
Matyáš Matušek	Rýmařov
Tadeáš Matušek	Rýmařov
Tereza Michaláková	Edrovice

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Jarmila Valčíková - Rýmařov	80 let
Jan Slovák - Edrovice	80 let
František Weiner - Rýmařov	81 let
Jiřina Mátlová - Rýmařov	83 let
Marie Andrášková - Rýmařov	83 let
Jaroslav Přecechtěl - Rýmařov	89 let

Rozloučili jsme se

Marie Trčková - Rýmařov	1944
Jindřich Tichý - Nová Ves	1930

Matrika MěÚ Rýmařov

NABÍDKA ZÁJMOVÝCH KROUŽKŮ SVČ PRO ŠKOLNÍ ROK 2006/2007

název	vedoucí	věk	den konání	hodina	místo	den zahájení	zápisné na rok
Zájemové kroužky pro děti a mládež							
Tělovýchova a turistika H. Tesařová							
Střelecký	H. Tesařová	od 2. tř	PO	12.30 - 14.30	SVČ ms	18.9.	250,-
Stolní tenis	J. Vosyka	od 1. tř	PO	17.00 - 18.00	SVČ ms	18.9.	250,-
Stolní tenis	B. Rektořík	od 3. tř	PO, ČT	18.00 - 19.00 17.30 - 19.00	SVČ ms	18.9.	350,-
Orientální tanec	D. Gajdošová	3. - 7. tř	ÚT	14.00 - 16.00	SVČ ms	19.9.	300,-
Orientální tanec	D. Gajdošová	od 8. tř. - dorost	ÚT	16.00 - 17.30	SVČ ms	19.9.	300,-
Kondiční cvičení	H. Tesařová	od 8. tř + dorost	ÚT, ČT	14.00 - 15.00 15.00 - 16.00	SVČ	19.9.	300,-
Kulturstika	J. Jablončík	dorost	PO, ST	17.30 - 19.30	SVČ	18.9.	500,-
Sebeobrana	R. Gilg	od 10 let	ČT	16.30 - 18.00	SVČ vs	21.9.	300,- pol
Šachový	M. Slovák	od 1. tř	PÁ	15.00 - 17.00	SVČ	22.9.	250,-
Basketbal	M. Sedláček		Čt				
Program pro dojíždějící děti A. Matějová							
Klub pro děti	A. Matějová		PO - PÁ	12.30 - 15.00	SVČ		100,-
Estetika a společenské vědy E. Kudláková							
Keramika st.	E. Kudláková	7. - SŠ	PO	14.30 - 16.30	SVČ	11. 9.	400,- polol.
Keramika st.	E. Kudláková	15. - SŠ	ÚT	15.30 - 17.30	SVČ	12. 9.	400,- polol.
Keramika 3.	E. Kudláková	1. - 3. tř.	ST	14.00 - 15.15	SVČ	13.9.	400,- polol.
Keramika 1.	E. Kudláková	4. - 6. tř.	ÚT	14.00 - 15.30	SVČ	12. 9.	400,- polol.
Keramika 2.	E. Kudláková	4. - 6. tř.	ČT	14.00 - 15.30	SVČ	14. 9.	400,- polol.
Taneční modeling	Š. Janošák		ČT	15.30 - 17.30	SVČ	14. 9.	300,-
Předtaneční	L. Sobek, V. Kainzová	9. tř.	Pá	18.00 - 20.00	SVČ	6. 10.	300,-
Taneční kurz	P. Měrka	SŠ	ČT	18.00 - 21.00	SVČ	14. 9.	650,-
Výtvarný	E. Lakomá		ČT	14.00 - 15.15	SVČ	21. 9.	300,- polol.
Program pro OU, SOU, SŠ J. Příkryl							
Studentský klub	J. Příkryl	mládež	PO - PÁ	15.00 - 20.00	SVČ		350,-
Technika a přírodověda P. Čechová							
Informatika	J. Vala	3. - 5. tř.	ÚT	13.30 - 15.30	SVČ	19.9.	350,-
Počítačové hry	J. Vala	od 3. tř.	ČT	13.30 - 15.00	SVČ	21.9.	350,-
Rybářský	p. Žatecký	od 3. tř.	PO	15.30 - 17.00	SVČ	18.9.	250,-
Taneční skupina Freeze Dance (HIP HOP)							
Freeze Dance (HIP HOP)	P. Čechová	11 - 18 let	ÚT, ČT	16.00 - 18.00 15.00 - 16.30	SVČ vs	19.9.	300,-
Freeze Dance KIDS (HIP HOP)	P. Čechová	6 - 10 let	PO, ST	14.00 - 15.30	SVČ ms	18.9.	300,-
Freeze Dance BABY (HIP HOP)	P. Čechová	4 - 5 let	ČT	14.00 - 15.00	SVČ ms	21.9.	300,-
Break Dance	P. Danko	od 13 let	PÁ	15.00 - 17.00	SVČ vs	22.9.	300,-
Electric Boogie	M. Sedláček	13 - 18 let	ST, PÁ	17.30 - 19.30	SVČ ms, SVČ	20.9.	300,-
Zájemové kroužky pro dospělé							
Estetika a společenské vědy E. Kudláková							
Keramika dosp.	E. Kudláková	dospělí	ÚT	17.00 - 21.00	SVČ	12. 9.	600,- polol.
Paličkování	J. Janků	dospělí	ST	10.00 - 12.00	SVČ	13. 9.	50,-
Taneční dosp.	Sobek, Keinzová	dospělí	PÁ	20.30 - 22.30	SVČ	6. 10.	300,-
Tělovýchova a turistika H. Tesařová							
Orientální tanec - začáteč.	K. Zháňelová	ženy, dorost.	ST	19.15 - 20.30	SVČ	20. 9.	500,- / 300,- dorost pol.
Orientální tanec - pokroč.	D. Gajdošová	ženy, dorost.	ST	18.00 - 19.15	SVČ	20. 9.	500,- / 300,- dorost pol.
Sebeobrana	R. Gilg		ČT, PÁ	16.30 - 19.30 19.30 - 21.00	SVČ	21. 9.	500,-pol.
Jóga	A. Velecká		ÚT	17.30 - 19.30	SVČ	19. 9.	400,-
Kalantika a kond.cvičení	H. Tesařová	dorostenky, ženy	ÚT, ČT	17.30 - 18.30	SVČ	19. 9.	500,-
Kalantika a kond.cvičení	H. Tesařová	dorostenky, ženy	ÚT, ČT	18.30 - 19.30	SVČ	19. 9.	500,-
Stolní tenis	B. Rektořík		PO, ČT	19.30 - 22.00	SVČ		400,-
Šachový	M. Slovák	dospělí	PÁ	17.00 - 20.00	SVČ	22. 9.	400,-
Klub kondič. cvičení		dospělí	PO - PÁ		SVČ		400,- / 550,- čtvrtletí
Technika a přírodověda P. Čechová							
Informatika pro seniory	J. Vala	dospělí	ÚT	10.00 - 11.30	SVČ	19.9.	400,-
Informatika pro dospělé	J. Vala	dospělí	ÚT	17.30 - 19.00	SVČ	19.9.	400,-

Městská knihovna

Výměnný bazar knih

Máte doma přečtenou nebo nepotřebnou knihu, které se chcete zbavit? Žádná kniha nepatří do sběru - může sloužit dalším zájem-

cům. Za tímto účelem pořádá Městská knihovna Rýmařov výměnný bazar knih. Přineste nepotřebnou knihu a vyměňte ji za

jinou v termínu od 10. do 31. července. Veškeré transakce budou probíhat zcela zdarma.
Hana Pavlásková

Půjčovní doba o prázdninách

od 10. 7. 2006 do 31. 8. 2006

PO 9 - 16 hod., ÚT 9 - 16 hod., ST zavřeno, ČT 9 - 16 hod., PÁ 9 - 16 hod., SO zavřeno

Městské muzeum a Galerie Octopus

Rýmařov prožil svůj první Muzejní den

První prázdninový den se dá strávit různě, zvláště když vychází na sobotu, a volno má tudíž celá rodina. V Rýmařově byl letošní první červenec nejen prvním dnem prázdnin, ale zároveň prvním dnem „muzejním“. Všichni, kdo chtěli prožít začátek letního volna netradičně a přitom příjemně, mohli zajít právě do městského muzea a pobýt v něm klidně celý den.

Rýmařovské muzeum bylo 1. července otevřeno skutečně až do půlnoci. V rámci Muzejního dne nabídlo nejen volný vstup na všechny expozice, ale zvalo také do depozitářů, které nejsou veřejnosti běžně přístupné a mohly svou obsáhlostí leckoho překvapit. Prostory depozita zájemce provázal dlouholetý pracovník muzea a znalec regionální historie Jiří Karel.

Náplní Muzejního dne v Rýmařově však nebyly jen prohlídky. Hlavní program tvořilo pásmo kulturních pořadů, z nichž si mohl vybrat opravdu každý, děti i dospělí, lidé s hlubším zájmem o umění a historii i ti, kteří se chtěli jen dobře pobavit. V nabídce bylo divadlo, hudba, vernisáž výstavy a přednášky.

Začínalo se dopoledním vystou-

pením loutkového divadla Starost z Prostějova, které přilákalo především dětské diváky. Jarmareční rozprávka *Poslechněte, jak bejvávalo* Ivy Peřinové o lásce, Isti a smrti měla sice blíž k hororu než k pohádce, našla však díky tomu ohlas i u početného dospělého publika.

Po obědě se pokračovalo přednáškou o historii, přítomnosti a budoucnosti rýmařovského muzea, kterou proslovil současný ředitel Dieter Schallner. Autor v ní stručně shrnul vývoj rýmařovského muzejnictví od jeho počátků za německého osídlení, přes období meziválečné a poválečné až po nesnadnou polistopadovou přeměnu v seriózní vědeckou a kulturní instituci. Gros přednášky spočívalo v autorově náhledu na aktuální situaci muzea v Rýmařově a její možný budoucí vývoj. „Muzeum je příspěvkovou organizací města. Z hlediska rozpočtu je dosud spojeno s Městským informačním centrem, které z této situace profituje mnohem lépe než samotné muzeum,“ uvedl Dieter Schallner. Řešení přitom spatřuje v částečném finančním osamostatnění muzea od města: „Muzeum nemůže být závislé pouze na městě.“

Bude třeba vytvořit poradní organizaci, která bude mít za úkol získávat pro muzeum další prostředky na jeho expanzi.“

Hlavní čas muzejního odpoledne patřil vernisáži nové výstavy, která pod názvem *Hranobení* nabízí díla dvou výtvarníků spojených s českou surrealistickou scénou. V malém sále vystavuje své rozměrné kresby mladá autorka Lucie Hrušková, velký sál patří olejomalbám Leonidase Kryvošeje.

Lucie Hrušková je výtvarnice autodidakt, její neškolený styl má blízko k art brut, umění naivismu. Náměty k ní dle jejích vlastních slov přicházejí samy, zvláště při meditaci. V rýmařovském muzeu instalovala soubor kreseb zachycujících fantastické bytosti inspirované rostlinnou i zvířecí říší (*Květ kaštanu, Esence lilí, Jelenka*), kosmickými tělesy (*Bytost luny, Jitřenka*) a mýtickými postavami. K některým obrazům připojuje kromě názvu i vlastní interpretaci (*Karman*). Umění je pro ni způsobem komunikace, a proto chce, aby lidé jejím obrazům porozuměli.

Leonidas Kryvošej, dlouholetý člen různých uskupení českých a moravských surrealistů, v současnosti působící v prostějovském okruhu, jehož díla jsme mohli před několika lety spatřit v rámci kolektivní výstavy surrealistů na hradě Sovinci, v Rýmařově představuje ukázky ze svých cyklů *Ze sbírek motýlů, Tajemno, Pentagramy a pečeti* či *Živly*. Podobně jako Lucie Hrušková se i Kryvošej zaměřuje na figurální náměty, jejichž prostřednictvím vyjadřuje vztah člověka a magického světa absolutna. Z temných pláten vystupují centrální jakoby nadpřirozeným světlem ozářené symboly, které se splétají ve složitější konfigurace. Diváka přímo

vtaňují do svého svébytného prostoru a nutí jej zkoumat detaily i celek.

Během vernisáže vystoupila s hudební produkcí rýmařovská kapela Sibérija, která se představila v sestavě s přivtělenou dvojicí muzikantů, samostatně vystupujících pod názvem Brix Bar Band. Po vernisáži následovalo další divadelní představení, které opět oslovilo zejména dětské návštěvníky muzea. S veselou pohádkou *Rarášci* vystoupili členové ochotnického spolku Mahen. Posledním bodem sobotního programu byla přednáška Jiřího Karla o čarodějnictví.

Muzejní den skončil odbitím sobotní půlnoci. Nabídl rozmanitý program, který přilákal do muzea i ty, kteří je pravidelně nenavštěvují. A o to autoru myšlenky Muzejního dne Dieteru Schallnerovi šlo především. „Chtěl jsem, aby do muzea přišlo co nejvíce lidí, kteří pak budou moci sami posoudit, v jakém stavu muzeum je.“ O nutnosti veřejné laické diskuse ostatně hovořil ředitel Schallner i ve své přednášce. Zbývá jen dodat, že muzejní dny by se měly stát každoročním tradičním počinem. ZN

Z historie

Karel z Harrachu, Albrecht z Valdštejna a nešťastná Isabela

Karel Bernard z Harrachu (1570-1628), pán na Rohrau, Staufu, Pürckensteinu, Brucku nad Litavou a Aschachu, byl vyslancem u několika německých dvorů a od roku 1618 zastupoval monarchii v Benátkách, neměl však štěstí prožít svůj život v relativně příznivější době bez nutnosti volit mezi ostře ohraničenými stranami jako jeho předkové. Rozhodně však nevyužil příležitosti obohatit se na neštěstí povstalců a jinověrců.

Dne 19. 8. 1624 mu udělil nechvalně proslulý Ferdinand II., strůjce porážky českých stavů a popravy jejich předáků, u nás málo známý palatinát, tj. právo zastupovat panovníka v jeho nepřítomnosti, jmenovat notáře, legitimovat šlechtické i jiné levobočky (přiznávat jim otcovství) a předávat básnické vavříny, vydávat doktorské tituly, udělovat turnajské přílby u erbů, erby a propůjčovat predikáty (tj. šlechtické přídomky). Roku 1627 byl povýšen do stavu říšských hrabat a získal právo razit vlastní minci.

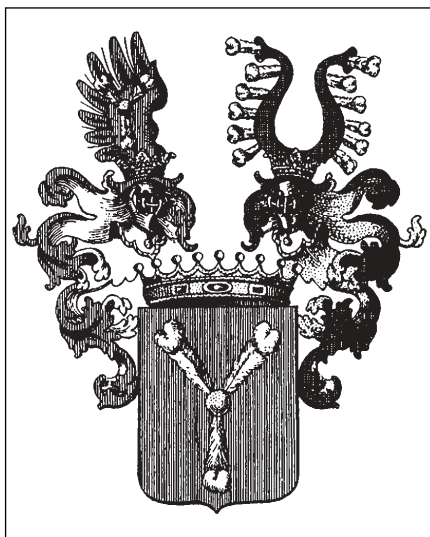
S manželkou Eliškou ze Schrattenbachu měl čtrnáct dětí. Dva z jeho synů rozdělili rod na větev rohravskou a jilemnickou, jež existuje dodnes. Dcery však provdaly nešťastně za Albrechta z Valdštejna (Isabelu Kateřinu) a za Adama Erdmana Trčky z Lípy (Marii Maxmiliánu). Valdštejn tchánovi velmi důvěřoval a svěřoval se mu se svými potížemi. Například v letech 1627 a 1628 si stěžoval, že vydržováním císařského vojska nadělal statisíce dluhů, protože „císař neplatí a ne-drží své závazky“.

Císař Karlovi postoupil tvrz Pyšely r. 1624, ten ji však okamžitě prodal. Již roku 1627 získává z konfiskátu Jana Rudolfa Trčky z Lípy Trčkovský dům na Hradčanech s domem Brunšvíckým, dům U Hroznů, dům malý, zahradu a dům nárožní. Ještě téhož roku je však jasné proč! Celý majetek vrací Trčkům prostřednictvím své dcery Marie Maxmiliány, která přišla o majetek po chebské vraždě manžela Adama Erdmana Trčky a následující konfiskaci majetku manželů. Krátce potom, 4. 5. 1636, mstivý císař bez ohledu na zásluhy jejího zemřelého otce statky znovu zabavil a daroval je 4. 5. 1636 hraběti Janovi z Altringenu.

Za služby a půjčky Karla Harracha Ferdinand II. zaplatil 9. 5. 1628, aniž něco vynaložil ze svého, 40 000 zlatými ze zabaveného majetku Smiřických těsně před dvořanovou smrtí. Skon tchána znamenal zvláště pro Valdštejna nenahraditelnou ztrátu významného spojení a ochránce na císařském dvoře, jenž nijak neprokazoval, jak vidět, žádnou vděčnost svým věrným.

Mezi Karlovými syny opět najdeme řadu zajímavých osobností a též Harrachové přinesli trpkou obětí válce. Mladičtí **Jan Karel** (1612 - 1634) s **Maxmiliánem** (1615 - 1633) zahynuli jako důstojníci v císařské službě, **František Vojtěch** (1614 - 1666) sloužil rovněž v armádě, ale válku přežil. **Leonard**

Oldřich (1594 - 1645), nejvyšší dvorní maršálek císaře Ferdinanda II., se stal zakladatelem rohravské větve rodu Harrachů, ale z jeho potomků se stal známým pouze Karel Antonín (+ 1758), císařský komoří, hofmistr a zemský lovcí. Statky rodu ještě dále rozmnožil. Leonardovy služby, věrnost a patrně i náklady císař odměnil úvěry ve výši 45 000 zlatých z majetku Smiřických listem z 27. 11. 1629. Císařský plukovník a diplomat **Otto Be-**

dřich Harrach (1610 - 1639) založil jilemnickou větev rodu, když získal majetek v Podkrkonoší, a zastupoval v letech 1623 - 28 panovníka v Madridu. Byl raněn v bitvě u Lützenu 1632. V Čechách rozšířil své statky koupěmi od svého švagra Albrechta z Valdštejna. 6. 11. 1632 získal Lomnici nad Popelkou, Kalnou, Štěpanovice s panstvím Branná a 1636 propuštěním z frýdlantského léna Vlkavu výměnou za Lomnici nad Popelkou. Císař mu 1638 propustil 15 000 kop zlatých z dluhů a záruk dědicům Václava Záruby z Hustiřan. Navíc dostal Horní Brannou, kterou však 1646 vypálili Švédové. Panství s centrem v městečku Jilemnici mělo již tehdy 59 vsí. Otrlý válečník jako jediný z rodu někdy bohužel využil nespravedlivých konfiskací majetku evangeliků či účastníků povstání českých stavů. 1652 se vzpomíná **Anna Eusebie** a 1662 ještě **František Albrecht**. O některých dalších členech Karlovy rodiny povíme později.

První ženou Albrechta Václava Eusebie z Valdštejna (1583-1634), zatím nepřiliš známého důstojníka, který pocházel po otci z moravského panského rodu a po matce z mnohem bohatší rodiny českých rytířů Smiřických ze Smiřic, byla od roku 1609 pouhých pět let Lukrecie Nekšovna z Landeka (po 1582 - 1614). Na svou dobu poměrně dlouhé vdovství přerušil Albrecht až 9. června 1623 sňatkem s hezkou černovláskou **Isabelou Kateřinou z Harrachu** (1601 - 1654). Sňatek kupodivu nebyl výsledkem chladné kalkulace, jak bychom zvláště u Valdštejna očekávali, i když urych-

lil díky vysokému postavení manželčina otce jeho strmou kariéru a vstup do významných dvorských kruhů.

Nastoupil ji opovržením už v počátcích české války, kdy jako plukovník stavovského vojska zradil vzbouřené Moravy a přidal se pragmaticky k císaři i s plnou vojenskou pokladnou zemské hotovosti. Otec nevěsty Karel Harrach pokládal spojení se starobylým českým rodem Valdštejnů za čest, ačkoli dravčí Albrechtova morálka byla již tehdy obecně známa. Doporučil jej nedůvěřivému císaři jistě právem jako velmi zdatného a schopného velitele, který roku 1623 a znova v lednu 1624 navíc panovníkovi nabízel vytvoření velké armády z vlastních prostředků. Harrach znova upozornil na Valdštejnovy zásluhy roku 1625. Albrecht pronikl do stavu říšských pánů (1623) a o něco později povýšil panovník jeho smiřické frýdlantské panství na vévodství. 1. 3. 1628 získal stále potřebnější voják Albrecht od panovníka právo odkázat vévodství frýdlantské a zaháňské rodu Harrachů. Z vděčnosti k nim podporoval sympatické snahy Karlova syna arcibiskupa Arnošta Vojtěcha Harracha; ale o nich později.

Isabela získala 7. 1. 1624 od svého zamilovaného choť darem panství Nový Zámek s městem Česká Lípa, konfiskát po Janu Jiřím z Vartenberka, který Albrecht zakoupil za 180 282 zlatých. K tomu jí roku 1628 přikoupil čtvrtý díl České Lípy po odsouzeném Volfovi ze Solhausu za 10 500 zlatých.

S dědicem však štěstí neměl. Albrecht Karel (22. 11. 1627 - 13. 1. 1628) zemřel po necelestých dvou měsících a dcera **Marie Alžběta** (1625 - 1662) se stala po dlouhém utrpení manželkou Rudolfa z Kounic.

Isabela prožívala všechny peripetie manželova osudu od života na výsluní, válečných triumfů, roky plánů na vybudování skvělého dvora, rozsáhlého panství a vévodského města Jičina až po krutou tragédii rodiny. Závistivé dvorské intriky proti těžce nemocnému vévodovi vedly k jeho neomluvitelné vraždě 25. února 1634 v Chebu z návodu nepřátel u císařského dvora a podezřívavého panovníka. Smrt vévody způsobila rozruch v celé Evropě a odsouzení rakouské monarchie. Stala se letitou mřou a zlým svědomím Habsburků, neboť oprávněnost činu nebyla nikdy prokázána.

Co se však dělo po smrti Valdštejna, těžce poznamenalo rodinu. 27. 2. povolil císař po určitém váhání, aby se o těla zavražděných postaraly rodiny obětí, Valdštejna na čas pohřbili ve Stříbře a o mnoho později našlo tělo slavného generalissima klid v rodinné hrobce ve Valdicích. V neuvěřitelně krátké době byly Albrechtovy rozsáhlé statky, které získal koupí, dědictvím i za zásluhy, zabaveny a rozděleny. Pochopitelně se alespoň o část majetku ucházela Albrechtova vdova. Požadovala právem své panství Nový Zámek

mek, frýdlantský dům v Praze (Valdštejnský palác ?) se vším vybavením a stříbrem, sumu 300 000 rýnských zlatých, jež jí měly být vypláceny podle závěti (20. 3. 1627) v případě manželovy smrti po 50 000 zlatých ročně v průběhu šesti let, a všechny svršky se stříbrem z domu v Jičíně. Získala však zpět jen Nový Zámek s Českou Lípou v celkové hodnotě nemovitostí 300 000 zlatých rýnských a ponechána stříbro a jiné movitosti náležející vdově listy z 22. 7. 1636 a 16. 9. 1639, kdy byl majetek zároveň vložen do desk zemských.

Přesto rozsah majetku, který mstivý panovník zcizil právoplatné dědičce a její dceři, byl obrovský. Konfiskace obsáhly komorní statky (3 966 491 zl.), lenní statky (2 646 185 zl.) v desetině dílu za 264 618 zl. a 30 kr., statky

frýdlantské 2 975 865 zl. 50 kr., knížectví zaháňské a lehnické (1 600 850), pražský dům V Tůních (1283 zl. 30 kr.), stříbro a měď (164 000 zl.), hotové peníze (151 032 zl.), jistiny (111 448 zl.), tj. celkem 9 285 589 zl. 20 kr., tehdy nepředstavitelný obnos. Kromě uvedených částek zbývalo ještě několik dalších milionů ostatního jmění: tj. nikdy nevrácené dluhy císaře za armádu Valdštejna, svršky a vybavení Valdštejnského paláce a zbylé na Frýdlantsku. Další vymáhané dluhy ve výši 3 028 385 zl. komise z průhledných důvodů uznala jen ve výši 950 715 zl. po uzavření celé konfiskační operace již 14. března 1634. O další majetek vévodkyně a jejího muže se hlásili též další. Valdštejnova dcera měla na frýdlantských panstvích od 3. 7. 1625 pojištěno věno ve výši 10 000 kop

míšeňských (otcovský podíl), pak 100 000 zlatých uherských a klenoty navíc. Likvidační komise jí však ponechala nakonec jen věno 12 000 kop míšeňských stříbrných.

Přihlásili se i další: Maxmilián z Valdštejna, Markéta Saloména Slavatová, rozená ze Smiřic, jež žádala vrácení smiřických statků, avšak byla „odmrštěna“, tj. nebylo jí vůbec vyhověno. Restituenti to konečně nemají lehké ani dnes. Supí snahu přizít se na tragédii Valdštejnovy rodiny projevili s úspěchem i bankéř Jan de Vitte, strůjce podvodné kalády, kterou zlikvidoval dosud kvalitní českou minci, a získal prostřednictvím své ženy 220 000 zl. z požadovaných 300 000 zl. Nároky ostatních už nebyly ani v nejmenším uznány, nebylo již z čeho rozdávat.

Mgr. Jiří Karel

Servis služeb

AQUACENTRUM RÝMAŘOV

na Jesenické ulici

Otevřeno každý den **od pondělí do pátku 14.00 - 21.00;**
soboty a neděle včetně svátků 10.00 - 21.00;

Podrobné informace na
www.hotelslunce.jeseniky.com.

Plavecký bazén, dětské brouzdaliště, finská sauna,
horká pára, whirlpool vana, perličková lázeň,
odpočívárna a bar.

Pozor!!! Od 24. 7. do 31. 8. 2006 Aquacentrum uzavřeno

Krytý bazén v Břidličné

**DO ODVOLÁNÍ JE KRYTÝ BAZÉN ZCELA UZAVŘEN
Z DŮVODU ROZSAHLÉ REKONSTRUKCE**

TENISOVÝ KURT JANOVICE

Hotel U Zámku v Janovicích zve na tenisové souboje

Provoz na kurtech každý den od 8.00 - 20.00

Rezervace na tel.: 777 696 888 nebo 554 283 042
nebo na recepci hotelu U Zámku

PROGRAM K I N A

sobota 15. července

Hele kámo, kdo tu vaří?

Komedie (USA 2006)

Hysterický zákulisní pohled do fastfoodu a citlivá óda na ztracené mládí, plná bláznivých uklízečů, nechutných legráček v kuchyni a hlavně rozprav o sexu.

Přístupný od 15 let

neděle 16. července

Raffáci

Komedie (ČR 2005)

Letní komedie o noční můře každého dospívajícího teenagera - dovolené s rodiči. Vojta Kotek a Jirka Mádl opět na cestě za prázdninovým dobrodružstvím. Hrají: V. Kotek, J. Mádl, J. Jirásková, M. Šteindler.

Mládeži přístupný

sobota 22. července

SAW 2

Horror (USA 2006)

Hra, kterou nelze opustit. Buď přežijete, nebo ne. Ve hře je také vrah

19.30

Jigsaw, jehož artisticky dopilované scény lidského utrpení znovu začínají plnit stránky novin.

Přístupný od 15 let

sobota 29. července

Účastníci zájezdu

Komedie (ČR 2006)

Film podle bestselleru Michala Viewegha, ve kterém náhodná společnost cestujících vyráží na společnou dovolenou k Jadranu. Hrají: A. Polívková, E. Holubová, B. Klepl, K. Fialová.

Mládeži přístupný

sobota 5. srpna

Hostel

Horror (USA 2005)

Dva mladí Američané se v touze po nevšedních zážitcích vydají na cestu napříč Evropou. Zamíří přitom i do odlehlejšího slovenského města, které má být rájem amerických turistů. Čeká na ně příjemná ubytovna, překrásné východoevropské dívky a ... kruté procitnutí. Místo, v němž se ocitli, je totiž stejně nebezpečné a temné jako nejzvrácenější zákoutí lidské duše.

Přístupný od 18 let

Studentský klub

V Rýmařově proběhl festival ska a reggae hudby

První ročník festivalu Rýmařovská Skatastrofa se uskutečnil první prázdninový den v rýmařovské zahradě Hedvy. Jak vyplývá již z názvu akce, byla na pořadu dne přehlídka kapel hrajících ska a reggae, hudební styly pocházející z Jamajky, které se i přes dlouhodobou tradici stále těší velké oblibě posluchačů.

Pořádajícím Středisku volného času Rýmařov se podařilo na jednom pódiu předvést jak moravskou špičku těchto stylů, tak i skupiny patřící žánrově mezi alternativní odnože, související se ska či reggae mnohdy jen okrajově. Třešničkou na dortu byli zahraniční hosté Karavana ze Slovenska a Tabu z Polska.

Nepřízeň počasí sice odsunula začátek akce o tři hodiny, nicméně festival proběhl až na malé výjimky podle původního programu.

Úvod si tentokrát vzala na starost zbesílá ska-punková formace Bessar Unggas z Veselí nad Moravou, která hned prvními tóny kytary rozpochovala poněkud prokřehlou publikum. Pak se na pódiu objevil domácí dementkvartet Moskvič, který jako již tradičně patřil spíše k atrakcím pro pobavení obecenstva než k seriózním kulturním zážitkům. Následoval Náhradní program, mladá bruntálská kapela, jejíž produkce prodchnutá nekompromisním postojem ke společenským konvencím reprezentovala krajní punkovou polohu celého festivalu. Čtvrtá vystupující kapela Rhizom přijela z Karviné, a přestože patří spíše k benjamínkům moravské reggae a ska scény, zanechala ve spoustě posluchačů nadmíru pozitivní dojem.

Druhá půle festivalu už patřila ostříleným matadorům, ostravské kapele Sultan Soliman, slovenské Karavaně či karvinským Allskapones, kteří se po půlroční pauze vrátili na scénu s novým repertoárem. Vrcholem večera byl koncert špičkové polské reggae skupiny Tabu.

Všechny čtyři kapely patří mezi to nejlepší, co lze v širokém dalekém okolí ze ska a reggae hudby slyšet a jejich účast na Rýmařovské Skatastrofě zajistila festivalu vysokou úroveň, kterou se zařadil mezi nepřehlédnutelné akce svého druhu na Moravě. Během přehlídky byl také slavnostně pokřtěn nový ska a reggae web www.ska.energia.cz, který nahradil rozsahem již nevyhovující stránky www.ska.wz.cz. I to je dokladem toho, že hudební a životní styl ska a reggae nadále expanduje. *Johan*

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času vyhláší

Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské

V těchto kategoriích: ➤ **poezie** ➤ **próza** ➤ **ilustrace**

Po roční odmlce vyhlášíme nový ročník soutěže, která nese v názvu jméno naší slavné krajanek, naivní malířky a básnířky Marie Kodovské. Do soutěže se může přihlásit kdokoli literárně či výtvarně činný bez ohledu na věk, společenské postavení, náboženské vyznání a politické přesvědčení. Soutěž počíná letošním lednem a potrvá až do konce srpna, kdy budou všechny příspěvky vyhod-

noceny. Na podzim bude ve Studentském klubu SVČ pro autory uspořádán tradiční literární večer spojený s výstavou a vyhlášením a oceněním vítězů.

Pište, veršujte, kreslete, malujte a fotografujte, vaši fantazii se meze nekladou. Soutěž není tematicky, žánrově ani teritoriálně vymezena (hranice rýmařovského regionu nejsou zavazující). Zasílejte nám své básně, povíd-

ky, fejetony (nejlépe v elektronické podobě) i výtvarné počiny a fotografie, ty nejzajímavější budeme průběžně otiskovat. Každý příspěvek opatřete svým jménem a kontaktem.

Zasláním příspěvku do soutěže vyjadřují autoři souhlas s jeho případným otištěním na stránkách Rýmařovského horizontu. Nečitelné rukopisné literární práce budou ze soutěže vyřazeny. *ZN*

próza

Zuzana Malcová: „Víš, co je to hodina?“

„Ty víš, co je to hodina?“ ptalo se mě malé vyděšené stvoření a já... chvíli musím přemýšlet. Jistě, vím to, vždyť na tomto světě přeci žiji.

„Ano,“ kývnu hlavou na souhlas. Jeho oči se nevěřičně rozšířily a vypouklily, až hrozilo, že snad vypadnou z důlků. Záhy se zaplnily miliónem otázek a dychtivostí po vědění.

„Tak mi to řekni, pověz mi, co to je!“ zaprosil úpěnlivě a spráskl ruce.

„No... hodina... to je,“ ksakru, jak jen to nejlíp vyjádřit?, „to je čas. Čas, který neustále plyne. Pořád stejně rychle, i když se to občas nezdá. Hodina, to je šedesát malých časových rozmezí, z nichž každé se skládá z dalších šedesáti už opravdu krátkých dob. Poslouchej... teď, teď, teď, teď. to byly vteřiny. A kdybych to řekla šedesátkrát za sebou, už by to byly minuty. A kdybych šedesátkrát odpočítala minutu, tak to bude hodina. Hm... tak asi tak.“

„Takže... takže co je vlastně hodina?“ nechápal. „Vždyť jsem ti to teď řekla!“ - „Neřekla,“ opáčil a jeho oči opravdu zračily čirou nevědomost. „No, tak, hodina... to je...“ snažím se vlastně přijít na to, jak co nejlépe popsat čas i nevědecky, „to je kus tvého života. Malý asi, ale to je relativní. Den, který každé ráno začne probuzením, jich má dvacet čtyři. Ale takových osm hodin prospíš, takže... to máme... šestnáct hodin života denně. Šestnáctkrát díky tomu, na co se ptáš, oběhne minutová ručička svoji dráhu. Šestnáct hodin můžeš jíst, bavit se, relaxovat, sportovat, číst, poslouchat hudbu, hrát nějaké

hry, ale musíš taky chodit buď do práce nebo do školy, což ale bohužel zabere ze dne, tedy z hodiny tvého života, nejméně. Už chápeš?“

„Ne,“ ozvalo se zkroušeně a už i já se dostávám do úzkých. Proč chce vědět právě tohle? Ptám se ho a jeho odpověď mě šokuje. „Až budu vědět, co je hodina, budu zase moct normálně žít,“ sdělí smutně.

Hodina... hodina... co to vlastně je? A jak to má pochopit on, když vysvětlit to je tak těžké?

„Někdo kdysi prostě určil, že tolik a takhle času se bude nazývat tak a tolikrát víc času zase onak. Vlastně je to pro nás taková orientace, jak si uspořádat den, umíme si zhruba určit, kolik času, tedy hodin, půlhodin nebo třeba minut, nám zabere ta či ona činnost, kterou chceme stihnout. A takhle si těch činností poskládáme tolik, aby to dalo dohromady tolik hodin, kolik jsme ochotni být vzhůru.“

Vzhlédnu, jestli už má slova konečně zabrala. V odpověď mi je jen pokřčení ramen a já už si začínám zoufat. Co jen chce ještě slyšet?

„Tak poslouchej ještě tohle. Pokud to tedy nechceš brát zákonitě, jak se čas měří, tak hodinu můžeš chápat jako časové rozmezí, za které toho můžeš stihnout strašně moc nebo taky strašně málo - můžeš hodinu ležet ve vaně nebo třeba přijít domů, nasvačit se, doběhnout na menší nákup, vybalit a uložit ho, jít třeba za blízkým kamarádem, půjčit si knížku a ještě ji začít číst. Je to strašně různý. Na jednu hloupou hodinu můžeš smutně vzpomínat celý život, když se tví

příbuzní vybourali v autě, hodinu můžeš trpět operací, můžeš zažívat nekonečnou nádhru třeba s milovanou osobou. Jednou taky uteče hodina jako minuta, když děláš, co tě baví, ale naopak když musíš čekat v čekárně u doktora, dokonale tě to nudí...

Tak tohle mu ještě více zamotalo hlavu. Už mě napadá jen přiblížit mu to na sobě.

„Koukni, já i ty zijeme, teď... teď... teď... tady za dalších deset teď, sto teď, tisíc teď, ba dokonce milión teď. A když ta teď prožívám ve škole, přeji si, aby už byla za mnou, když se budím do nového školního dne bez plánů na odpoledne, taky si přeju, aby byla co nejrychleji pryč. A mám-li před sebou víkend s vyhlídkou, že se akorát pořádně vyspím, dočtu knížku a udělám úkoly, pochopitelně se ani nyní na ta teď netěším. A když už se těším, uplynou tak strašně rychle, že jsem doma pomalu dřívě, než jsem někam odjížděl. A tak plyne život. Tak mi uplynulo dětství, tak mi plyne a taky brzo uplyne mládí, tak se prokoušu dospělostí a snad až ke stáří. Život, vteřiny, minuty, hodiny, dny a roky... to všechno jsou vlastně tvá teď a záleží jen na tobě, jak si je prožiješ. Pochopeno?“

„Ne...“ je bezradný, „nechápu tedy, proč ten čas vůbec existuje.“

Dlouho přemýšlím, až mi na líci skane malá slzička. „Víš, to já asi taky ne...“ pošeptám a to vyděšené a zklamané stvořeníčko obejmou.

Nyní budeme společně hledat, co je to hodina, abychom zase mohli začít normálně žít.

Zpravodajství města Břidličné

Že jsme se nenudili ...

V pátek zazvonil naposledy zvonec a školního roku 2005/2006 odzvonil konec. Že to zní jako pohádka? A co teprve ty báječné pohádkové dva měsíce prázdnin. Čas na odpočinek, dobrodružství, zábavu, sport, ale i bilancování toho, co se nám povedlo, či naopak, v čem je třeba přidat. Nebojte se, nebude řeč o vysvědčení vašich ratolestí. Naopak, ty bychom chtěli na tomto místě ještě jednou pochválit, a proč to nepřiznat, trochu se i pochlubit výsledky, kterých jsme společně v právě ukončeném období dosáhli. Nebylo jich opravdu málo, však posuďte sami.

Samo sebou s chválou začneme hned od I. stupně. Rozhodně si ji zaslouží přinejmenším všichni závodníci, kteří se zúčastnili okrskového a okresního kola přespolního běhu a získali celkem 15 medailí. Za všechny budeme jmenovat např. D. Doležalovou, která se v okresním kole umístila hned na 2. místě. Ale jejich šikovnost se ukázala i v okresním kole recitačních soutěží, kde získaly naše malé školačky třikrát 1. místo - dvakrát Radka Krčová a jednou Petra Horňáčková, jedenkrát druhé místo - Martina Stoklásková a dvakrát třetí místo - P. Horňáčková a Miroslav Kovář. Ale to ještě není všechno, žáci z I. stupně se zúčastnili rovněž soutěží, jako např. Májová notička, kde soutěžilo 54 dětí z deseti škol našeho okresu. P. Horňáčková a R. Krčová i přes velkou konkurenci obsadily 2. a 3. místo. Dále to byla Atletika Rýmařov, klání ve šplhu, okrskové kolo ve vybíjeně... Zorganizovali i výstavku vlastních výtvarných prací ve Společenském domě, aktivně se účastnili rovněž všech školních akcí. Jsou to prostě naše šikulky!

Ale chválu si zaslouží i žáci z II. stupně. V uplynulém školním roce se opravdu snažili co nejlépe reprezentovat naši školu a dařilo se. Namátkově připomínáme krásné umístění Evy Janáčkové v biologické olympiádě, kde v okresním kole získala 3. a v krajském 5. místo, a Aleny Horvátové, která se této olympiádě rovněž zúčastnila a obsadila ve své kategorii

nádherné 2. místo v okresním kole.

Ale rozhodně to nejsou jediné úspěchy. Na tabuli cti je nutno rovněž připisat jména: Ondřej Hula - 2. místo v okresním a 4. místo v oblastním kole, dále Barbora Němcová - 3. místo a Ivana Válková - 2. místo v okresním kole soutěže v německém jazyce. Ale ani angličtina nechtěla zůstat stranou. Tak si koncem roku zasoutěžili naši žáci i v přednesu anglické poezie - úspěšně se tohoto úkolu zhostila např. Iveta Hargašová, Daniela Lysíková, Eliška Němečková a Hana Klimešová.

Není možné zapomenout ani na celostátní dějepisnou soutěž Legie, kde O. Hula obsadil 6. místo. A teď jedna skutečná perlička, žáci 9. C se rovněž zúčastnili celorepublikové soutěže S úsměvem českou historií a ze soutěží 414 tříd se umístili na 1. místě! To už o něčem svědčí, vidte.

Ani matematika není na škole Popelkou, svědčí o tom úspěchy Michala Peldy. I hojná účast žáků v mezinárodní matematické soutěži, která nese název Matematický klokan.

A co teprve, když se spojí chytrá hlava a šikovné ručičky, to pak je radost koukat! A že bylo na co, o tom svědčí 2. místo v okresním kole výtvarného soutěže Myslivost a postup do republikového kola, které získala Eva Kónyová. I. Hargašová obsadila zase 1. místo ve výtvarné soutěži Nejkrásnější čarodějnice a Ivana Fojtů obsadila 2. a 3. místo rovněž ve výtvarných soutěžích Čarodějnice a Nejkrásnější vánoční ryba. Také na výstavě Včela a jaro zaujaly práce žáků 6. A natolik, že jsme si odvezli diplom za 3. místo v diváckém hlasování. I DDM Bruntál ocenil diplomem výtvořky z PET lahvi od Terezy Zapletákové a I. Válkové.

Že stále platí stará moudrost „Ve zdravém těle, zdravý duch“, to si uvědomují i naši tělocvikáři. Proto se i oni mohou chlubit nejedním úspěchem v kopané, florbalu, přespolním běhu a atletice. Například v lehkootletickém Poháru rozhlasu obsadil ve sprintu na 60 metrů 1. místo Petr Kršek a 3. místo Katka Outratová.

Máme tu i další skutečnosti, jež si zaslouží nejen vaši pozornost, ale i pochvalu. Jedná se o celoroční sběr PET vršek, v němž jsme si celkovou hmotností 764 kg již druhým rokem vybojovali 1. místo v kraji. Mezi ty, kdož se o toto umístění na II. stupni nejvíce zasloužili, patří bezesporu Jan Laštovica z 6. B. Za odměnu pojedou ti nejpilnější sběrači v září na společný výlet. A ještě jedno jméno je třeba v této souvislosti připomenout, naše škola se totiž rovněž účastní sběru pomerančové kůry, nu a zde se stala favoritkou Michaela Gyorgyová. Jenže život školy, to není jen samé učení, tvoření, sbírání a soutěžení, jak by se z daného výčtu dalo usuzovat. A to si nejsem zcela jistá, jestli jsem někoho omylem nevynechala. Pokud ano, moc se omlouvám.

Všichni si občas rádi jen tak pro radost i legraci pohrají. I zde mají nejen žáci naší školy, ale všechny děti a mládež Břidličné možnost se připojit. Z mnoha akcí připomínám Vánoční týden plný překvapení, Vánoční a Velikonoční dílnu, Uspávání a Probouzení broučků, Pouštění draků, Olympijské hry na sněhu, Den Země... A v živé paměti máme jistě všichni i poslední Sportovní den, při jehož organizaci na I. stupni již několik let spolupracuje naše škola se Sborem dobrovolných hasičů v Břidličné. V souvislosti s tím připojuji naše poděkování všem hasičům, zvláště pak Josefu Mihalovi.

Určitě to není detailní výčet, ale to nebylo ani účelem, jen jsme chtěli trochu přiblížit život v naší škole těm, kdo se do ní poprvé chystají, nasadit brouka do hlavy těm, kdo z nepochopitelných důvodů volí raději každodenní trmácení do okolních míst jen proto, aby nakonec zjistili, že to, co dělají a učí se tam, se mohou klidně naučit zde a ještě si navíc užít legrace, dosáhnout kvalitních výsledků a přidat své jméno k těm patriotům školy, kteří na ni nejen nedají dopustit, ale čestně hájí její barvy na všech kolbištích. Takže pěkné prázdniny, spoustu překrásných zážitků a v září zase na viděnou.

Květa Děrdo

Organizace a spolky

O přednášku na téma sokolnictví byl velký zájem

V klubovně Obecně prospěšné společnosti Sovinecko se uskutečnila ve středu 5. července od 19 hodin přednáška sokolníka Petra Schäfera o historii a současnosti sokolnictví, o biologické ochraně letišť a významu ochrany dravců a sov v přírodě. Součástí besedy byla ukázka sokolnický vedeného dravce a pomůcek používaných při výcviku a promítání unikátních záběrů ze sokolnických lovů. Přednášky se zúčastnil mimo jiné člen České společnosti ornitologické Miroslav Glacner. Spolu s ním na be-

sedu zavítali asi čtyři desítky zvědavých zájemců o opeřené dravce a milovníků přírody. Podle ředitele Sovinecko, o. p. s., Petra Schäfera nebyla už delší dobu účast na akci tak početná. „Byl jsem velmi mile překvapen, když k nám do Stránského přišlo na besedu tolik lidí, to člověka potěší a jsme rádi, že naše snaha o pořádání nejrůznějších akcí Obecně prospěšnou společností Sovinecko nachází u stálých nebo i nahodilých hostů odezvu,“ svěřil se Petr Schäfer, který dále prozradil, že Sovinecko, o. p. s.,

Foto: archiv Sovinecka, o. p. s.

připraví v době babího léta, na přelomu září a října, podobnou akci. Tentokrát půjde o praktickou ukázkou výcviku dravců a jejich lovu na kořist. Poprvé zde bude předvedena metoda lovu, kdy bude kořist vynesena drakem nebo balónem do výšky asi 200 - 300 metrů a při volném pádu na ni bude dravec útočit. Termín této praktické ukázky

bude v našem tisku včas zveřejněn.

O sokolníku Petru Schäferovi je známo, že je vedoucím záchrané stanice okřídlených dravců ve Stránském. Není to dlouho, co se nejmenším pacientem této stanice v historii stal drobný stehlík obecný. „Nálezci jej přinesli, když mu nebyly snad ani dva týdny. Pěče o tak malé mládě je

docela náročná vzhledem k tomu, že potravu pro něj jeho rodiče pečlivě připravují ve svém voletí a zobáčcích, rozměňují nejružnější semena, hmyz a další potravu na jakousi řídkou kaši, která teprve potom putuje do zobáčku mláděti. My jeho rodiče musíme nahrazovat tím, že například prosa, jáhly, pohanku nebo slunečnicová semínka drtíme

a teprve po dalším zpracování jimi můžeme malého stehlíka nakrmit,“ vysvětlil postup krmení mláděte Petr Schäfer, který dále upozorňuje na nálezce zejména malých vlaštovek, jiříček a rorýsů, že není nutné tato mláďata nosit na záchranou stanici. Postačí, když je nálezci umístí v dostatečné výšce mimo dosah kočky nebo psa. JiKo

Kynologové se utkali na „Neředínském pouťáku“

Za slunečného počasí dne 3. června se konal obranářský závod v Olomouci-Neředíně, který nesl název „Neředínský pouťák“. Oproti minulým letům se sešlo

velmi málo psovodů. V kategorii ZVV1 startovalo se svými psy sedm psovodů, v kategorii ZVV2 pouze pět psovodů. Soutěž posuzovala rozhodčí paní M.

Prokopová. Psovodi se utkali v disciplínách poslušnosti a obrany. Občerstvení bylo bohaté, vítězové obdrželi pěkné ceny.

Výsledky:

ZVV1: **1. místo:** K. Komárková (Olomouc-Neředín) = 188 bodů
2. místo: J. Popelka (Senička) = 183 bodů
3. místo: P. Nemravová (Senička) = 182 bodů
 4. místo: D. Polzer (Olomouc-Neředín) = 171 bodů
 5. místo: O. Bartoník (Přerov-Předmostí) = 170 bodů
 6. místo: P. Vejmeta (Olomouc-Černovír) = 164 bodů
 7. místo: Suchánková (Přerov-Předmostí) = 160 bodů

ZVV2: **1. místo:** J. Kašparová (Olomouc-Neředín) = 188 bodů
2. místo: J. Kozáková (Olomouc-Neředín) = 184 bodů
3. místo: J. Koudela (Rýmařov) = 176 bodů
 4. místo: J. Spáčil (Olomouc-Černovír) = 175 bodů
 5. místo: J. Koudelová (Rýmařov) = 174 bodů

O dva týdny později, 17. června, se konal 49. ročník obranářského závodu v Šumperku-Vikýřovicích.

Soutěžilo se v kategoriích ZVV1 a ZVV2 v disciplínách poslušnosti a obraně. Soutěž posuzoval rozhodčí pan J. Štos. V kategorii ZVV1 se sešlo 8 psovodů, v náročnější kategorii ZVV2 pouze 4 psovodi. (Pravdou je, že účast na závodech rok od roku klesá, byly doby, kdy se sjelo celkem 30 - 50 psovodů.) Ve velké převaze převládalo plemeno německé-

ho ovčáka, kromě něj se účastnil 1 kříženec, 1 border kolie, 1 malinois a 1 rotvajler. Na vítěze čekaly velmi pěkné poháry, pytle granulí pro psy a upomínkové předměty. Bohaté občerstvení bylo zajištěno po celý den.

Počasí bylo proměnlivé a to značně ovlivňovalo výkony psů na poslušnosti. Při disciplíně obrany pak už sluníčko hodně hrálo, ale to psím šampionům tolik nevažilo, větší motivací pro ně byl figurant, ten se v parnu a ochranném obleku pěkně zapotil.

Základní kynologickou organizaci Rýmařov jela reprezentovat pouze Jiřina Koudelová se svým tříletým německým ovčákem Frostem ze Slovanského domu. Soutěžila v kategorii ZVV2, kde získala 1. místo a obdržela také pohár za „Nejúspěšnější ženu závodu“. Nejlépe zvládla disciplínu poslušnost M. Foltýnová ze Šternberka (95 bodů) a v kategorii obrany J. Kašparová z Olomouce-Neředína (100 bodů). Další závod čeká na psovody 15. července v Hranicích.

Výsledky:

ZVV1: **1. místo:** M. Foltýnová (ZKO Šternberk)
2. místo: D. Ščučka (ZKO Sudkov)
3. místo: P. Soukop (ZKO Sudkov)
 4. místo: J. Horák (ZKO Zlaté Hory)
 5. místo: V. Horáková (ZKO Zlaté Hory)
 6. místo: O. Kochwasser (ZKO Uničov)
 7. místo: A. Bartoník
 8. místo: O. Hruška

ZVV2: **1. místo:** J. Koudelová (ZKO Rýmařov)
2. místo: J. Kašparová (ZKO Olomouc-Neředín)
3. místo: J. Štolc (ZKO Šumperk-Temenice)
 4. místo: J. Vašíček (ZKO Sudkov)

Jiřina Koudelová za ZKO Rýmařov

Soutěž vodních záchranářů vyhráli hasiči z Ostravy, Rýmařováci skončili šestí

Pětičlenný tým vodních záchranářů z Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje z Ostravy zvítězil ve středu 28. června v osmém ročníku soutěže ve vodním záchranářství, který se konal na vodním díle Slezská Harta. Druhá skončila Vodní záchranná služba Českého Červeného kříže Pastviny (Pardubický kraj), bronzoví byli opět profesionální hasiči z Moravskoslezského kraje, tentokrát ze stanice v Krmově.

Soutěže „Slezská Harta 2006“ se zúčastnilo 18 družstev profesionálních a dobrovolných hasičů a vodních záchranných služeb z Moravskoslezského, Olomouckého, Zlínského a Pardubického kraje. Poté-

šitelné je, že profesionálové z Rýmařova nezůstali na samém chvostu družstev, za vítězi zaostali „jen“ o sedm bodů a vybojovali v obrovské konkurenci šesté místo. Porazili například Hasičský záchranný sbor Bruntál, Karvinou, Olomouc, Frýdek-Místek, Jeseník či Šumperk.

Tým hasičů z Ostravy zvítězil o pouhý bod nad druhým družstvem vodních záchranářů působících na nádrži Pastviny u Žamberka. Pastvinští přitom onen bod ztratili při předávání zraněného zdravotnické záchranné službě. Ještě loni a předloni byly oba jmenované týmy nejlepší ve svých katego-

Foto: archiv MSK

riích (hasičské sbory a VZS), letos jsou obě kategorie zrušeny.

Soutěž družstev jednotek požární ochrany a vodní záchranné služby každoročně pořádá HZS Moravskoslezského kraje, Územní od-

bor Bruntál, ve spolupráci s Českou asociací hasičských důstojníků, Územním střediskem záchranné služby Moravskoslezského kraje a VZS ČČK Bruntál.

Z podkladů tiskového mluvčí HZS MSK Mgr. Petra Kúdely JiKo

Konečné výsledky:

1. HZS Ostrava, 95	10. HZS Prostějov, 80
2. VZS Pastviny, 94	11. HZS Vsetín, 74
3. HZS Krnov, 92	12. HZS Olomouc, 72
4. HZS Nový Jičín, 90	13. JSDHO Hrabyně, 71
5. HZS Opava, 89	14. HZS Frýdek-Místek, 70
6. HZS Rýmařov, 88	15. HZS Šumperk, 69
7. HZS Bruntál, 86	16. JSDHO Lomnice, 65
8. HZS Karviná, 84	17. HZS Jeseník, 63
9. HZS Přerov, 80	18. JSDHO Šumperk, 63

Foto: archiv MSK

SmVaK Ostrava, a. s., dodávají vodu na Bruntálsku nejlevněji

Na setkání se starosty Bruntálska v Moravskoslezském Kočově v úterý 4. července zástupci společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a. s., zhodnotili výsledky svého ročního působení ve zdejší regionu v rámci veřejné služby, kterou byla tato největší vodárenská společnost kraje pověřena z rozhodnutí krajského úřadu od 1. července 2005.

Po dobu uplynulých dvanácti měsíců pracovníci SmVaK Ostrava, a. s., zajišťovali plynulý provoz vodárenských zařízení, během kterého se od začátku soustředili zejména na stav vodovodní sítě. Pomocí speciálního vodárenského měřicího vozu byly na Bruntálsku během 60 výjezdů lokalizovány úseky potrubí s nejzávažnějším poškozením a bylo odstraněno více než 200 poruch na vodovodní síti. Pro zlepšení kvality vody se uskutečnil program čištění akumulací pitné vody, v rámci něhož byly vyčištěny všechny provozované vodojemy ve 33 lokalitách. Bylo provedeno více než 600 rozborů odebraných

vzorků vody a celkem 117 odkalení vodovodní sítě, převážně na rozváděcích řadech, nejvíce v Horním Benešově, Břidličné, Horních Živicích, Světlé Hoře, Zátoru a Sovinci.

Vyřešeny byly dlouhodobé problémy s poklesy tlaku v době zvýšených odběrů o víkendech a ve špičkách u vodovodu Roudno v osadě Volárna. Úroveň zákaznických služeb se zvýšila díky zřízení zákaznického pracoviště SmVaK Ostrava, a. s., na Dukelské ulici v centru Bruntálu, které zůstává v provozu i po ukončení veřejné služby. Na nájmu SmVaK Ostrava, a. s., zaplatily společnosti VaK Bruntál za dobu veřejné služby 17 milionů korun.

SmVaK Ostrava, a. s., bude ve svém působení

na Bruntálsku pokračovat i po 1. červenci 2006. Na základě uzavřených smluv provozuje vodovody a kanalizace pro šest obcí bruntálského regionu: Bratříkovice, Dolní Moravici, Malou Štáhlí, Nové Heřmínovy, Svobodné Heřmanice a Leskovec nad Moravicí.

V souladu se smluvními podmínkami garantujícími dodržování jednotné regionální cenové politiky jsou zákazníkům v těchto obcích účtovány ceny stejné jako na Ostravě: vodné ve výši 21,84 Kč a stočné 19,77 Kč (vše včetně DPH za 1 m³), za vodu zde tak občané zaplatí skoro o 3 koruny méně, než je cena, kterou od 1. 7. 2006 vyhlásila společnost VaK Bruntál, a. s.

V minulých dnech podaly Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a. s., přihlášku do vypsané soutěže na veřejnou zakázku Výběr provozovatele vodohospodářského majetku ve vlastnictví společnosti VaK Bruntál, a. s., a měst Bruntál a Rýmařov a obce Razová.

Mgr. Eva Špirochová, tisková mluvčí

Z okolních měst a obcí

Jak to bylo s názvem Malé Štáhle

Věru očekávat, že dospějeme k moudrému a zcela jednoznačnému závěru, je poněkud iluzorní, ale na druhé straně by bylo chybou nepokusit se o pravděpodobné vysvětlení. Začneme nejdříve dochovanými názvy obce, kterých je tolik, že se z toho točí hlava, a to již nepatrně po starším vysazení Malé Štáhle neznámého jména (možná stejného nebo podobného, viz Stalsdorf (?)) z konce 13. století poblíž zbytku nedaleké tvrze Walhübel u moravického brodu.

Dnešní obec se připomíná u říšské silnice v 16. století, ale je zcela jistě starší. V letech 1542-45 se mluví nejprve o pusté vsi Nová Sstahle (ss se čte v sprážkovém pravopise jako š) a její zničení asi zavinilo jako u ostatních sídel Rýmařovska (Šternberska a Bruntálska) srpnové tažení uherských oddílů Matyáše Korvína na Nisko roku 1474, z něhož se třeba Břidličná (Frýdlant nad Moravicí) vzpamatovala až po stu letech.

1547 byla ves znovu osazena již jako Malá Štáhle a v témže roce se objevil i německý ekvivalent Klein Stohel. 1568 se změní rod ženský na mužský a píše se o Malém Štáhlí. 1576 se vrací starší název Nová Štáhle. Německý název Klein Stohl (Klein-Stohl, Kleinstohl) pak zůstává stabilní v letech 1574 - 1945, jen 1600-10 se střídá s Klein Staehl, 1608-15 Klein Stoll (štola či štóla!) a 1619 se nakrátko objeví též Klein Stogl. České varianty názvu nastupují až v 19. století. U heraldika Wolneho jednou nalezneme ves Štohly, 1846-80 zase Malou Stohli či dvě středověké Štohle. 1850 a 1893 se zas líbila Malá Štola a 1893 najdeme i množné číslo Malé Štáhle, ale i Štáhlí Malou. Přičemž Malá Štáhle s Malou Štolou to vydržely až do roku 1918. Nesmíme zapomenout ani na latinský název z roku 1771, který zněl Parvo Stohla, přičemž parvus znamená malý, drobný. Všem předchází název Štáhle bez rozli-

šení na Malou a Velkou, zdá se však, že se jedná o Velkou. O tom, že je Malá Štáhle též mladší, může svědčit starší název Nová Štáhle, avšak může být též obnovenou „Starou“ (?) Štáhlí. Název Malá je evidentní, porovnáme-li velikost s Velkou Štáhlí. Nebo snad byly dokonce tři Štáhle - Malá, Velká a Nová? No, to se pěkně zaplétáme.

Nyní se vraťme ke vzniku názvu. Nejlépe bude, vyjdeme-li z Pinkavy (1922), který se zcela logicky domnívá, že název vznikl z hornické štoly (Stollen, stněm. Stohlen), což značí vodorovnou či šikmou důlní chodbu, jejíž horizontální vstup se nazývá šachta (Schacht, Schächte). Konečně žijeme zde ve staré důlní oblasti železných, barevných i drahých kovů, staré doły jsou na dohled a nebylo by vůbec divné, pokud bychom vsadili na uvedenou dedukci. Můžeme se ovšem marně pít, zda názvy Malá Štáhle - Klein Stohl vychází z české štoly nebo německého

Stollen.

Mímoto se roku 1365 vyskytuje v Uničově bohatý měšťan Stohler, který měl též dvůr na sovineckém panství v Dolní Dlouhé Loučce a jehož jméno může odrážet jeho původ ze Štáhle. 1377 vystupuje v listině pro Opavsko, kam ještě tehdy patřila oblast za Moravicí, Otík „mit dem Stoll“. Snad ještě připustit další dedukci, a vůbec ne ledajakou, německy se totiž ocel nazývá Stahl (čti štál, v míst. nářečí štól). Zbývají však i další, už málo pravděpodobné možnosti. Vedle štoly

kovkopů existuje i název specifického pečiva štóla (něm. Stolle, Stollen), které známe též jako biskupský chlebiček nebo srnčí hrbet, jenž se peče v chodbovité plechové formě. Kromě toho se užívá německého názvu Stolle i pro housku, podlouhlý chléb, vánočku pletenou i nepletanou či pečivo zvané šiška ad. Známe ovšem i kněžskou štólu (z latinského stola), tj. na konci zdobený pás látky, jež nosí kněz v ornátu kolem krku. Ejhle další možnost z oblasti katolického ritu! Ba dokonce v českém názvu Stohle slyší-

me český stoh (něm. Stapel). A aby toho nebylo málo, v úvahu připadá i německé Stall - stáj.

Pokud bych směl diskusi o původu názvu Malé Štáhle nějak uzavřít, osobně bych dal přednost spíše *hornickému dílu*, tj. historiku a etnografu Pinkavovi, snad ani *ocel* bych úplně nevyloučil, nikoli však pečivu, lidové Štáhli, stáji nebo místu našich dětských her, úspěšných pouze bez použití zápalek. *Sázím tedy na původ názvu Štáhle z hornické štoly.*

Mgr. Jiří Karel, Muzeum Rýmařov

Konkrétní výsledek projektu: nízkopodlažní autobus

V minulém vydání jsme veřejnost informovali o zavedení nové autobusové linky na trase Rýmařov - Bruntál a zpět. Zdravotně postižení mají od pondělí 3. července daleko snazší cestování z Rýmařova do Bruntálu a zpět. Na trase vedoucí přes

Břidličnou začal jezdit nízkopodlažní autobus vhodný i pro vozíčkáře.

Zprovoznění bezbariérové linky je jedním z prvních výsledků Národního rozvojového programu mobility pro všechny, do kterého se úspěšně zapojilo i město

Rýmařov společně s městem Bruntál ve snaze odstranit v co největší míře bariéry pro handicapované.

Linka Bruntál - Rýmařov byla zvolena s ohledem na rozdělení nemocniční péče v obou městech a přizpůsobuje se tak zdravotní péči poskytované Podhorskou nemocnicí. Ta provozuje jednotlivé obory v Bruntále a další v Rýmařově. Mnozí pacienti jsou pohybově omezení, někteří dočasně, jiní trvale.

Autobus je upraven tak, aby nástup, výstup i samotná cesta nebyly problémem ani pro člověka na invalidním vozíku. Je totiž vybaven mechanickou nájezdovou rampou, kurtovacím pásem pro vozíčkáře, upozorňovacími tlačítky, v autobusech bude fungovat hláska zastávek, budou vybaveny speciálním systémem pro nevidomé a také vnitřním textovým tablem. Interiér autobusu poskytuje místo pro pět invalidních vozíků.

Nízkopodlažní autobus může zastavit i u zastávky, která není bezbariérová (tedy přizpůsobená vyhláše 369/2001 Sb.). Vůz se může hydraulicky nahnout na jeden bok, kde jsou dveře, a vy-

klopí se rampa. Výška schodku nahnutého autobusu je pouze 24 centimetrů, nenahnutého 32 centimetrů. Až budou zastávky bezbariérové, rozdíl mezi úrovní zastávky a autobusu bude jen čtyři centimetry, což vozíčkáři umožní zcela samostatný pohyb. Takovéto uzpůsobení některých autobusových zastávek je rovněž součástí Národního rozvojového programu mobility pro všechny v Bruntále a je naplánováno na rok 2007. Projekt počítá prozatím s osmi bezbariérovými zastávkami v Bruntále. Záměrem je také pořízení dalšího nízkopodlažního autobusu a zprovoznění bezbariérové linky městské hromadné dopravy v Bruntále.

Pořízení nízkopodlažního autobusu financovalo Ministerstvo dopravy ČR a dopravce Connex Morava. Na provoz linek s nízkopodlažními vozy přispívá Moravskoslezský kraj ze svého rozpočtu. Jízdní řád linky s nízkopodlažním autobusem je přístupný na internetové adrese: <http://www.connex.info/uploadConnex/ConnexTheCzechRepublic/CMO/JizdniRady/850027.pdf>.

Jiří Ondrášek, tiskový mluvčí MěÚ, a JiKo

Pracovnice Městského úřadu v Bruntále, iniciátorka účasti města v Národním rozvojovém programu mobility pro všechny a spoluautorka bezbariérové trasy městem Alena Jančíková si sama vyzkoušela funkčnost nízkopodlažního autobusu ještě před jeho zprovozněním na lince Bruntál - Rýmařov. Foto: archiv MěÚ Bruntál

Zájem o studium vysoké školy je velký, možnosti stále jsou

Neutuchající zájem o studium předchází otevření nové třídy pobočky Vysoké školy podnikání (VŠP), a. s., v Bruntále. Přihlášeno je zatím třicet nových uchazečů.

Spolu s dosavadními studenty bude školu v Bruntále příští školní rok navštěvovat dohromady nejméně 130 studentů. Může to však být ještě podstatně více - zájemci o studium se mohou hlásit i nadále.

Také na nově příchozí studenty čeká program Ekonomika a management, obor Podnikání, který bude vyučován formou kombinovaného bakalářského studia trvajících tři a půl roku. Studenti budou navštěvovat přednášky jedenkrát měsíčně od pátku do neděle v prostorách pobočky VŠP, a. s., tedy v budově Základní školy a městského osmiletého gymnázia Bruntál (Petřin).

Studium touto formou se osvědčilo jako velmi vhodné zejména pro zaměstnané, avšak nejen pro ně. Přihlásit se může kdokoli, podmínkou přijetí je maturita a absolvování přijímacího řízení. Termín přijímaček je stanoven na 23. srpna.

Roční školné zůstává od otevření pobočky v Bruntále stejné - 25 900 korun. Jsou v něm zahrnuty také základní výukové materiály, studenti navíc nebudou muset nikam dojíždět a platit za ubytování. Částku lze uhradit ve dvou splátkách.

Zájemci o bližší informace se dovedí vše potřebné také v kanceláři konzultačního střediska VŠP, a. s., v Bruntále v budově Střední průmyslové školy, Kavalcova 1, tel.: 775 295 599 nebo 555 559 721, e-mail: bruntal@vsp.cz.

Jiří Ondrášek, tiskový mluvčí MěÚ Bruntál

Rybáři informují

Místní organizace Českého rybářského svazu Rýmařov oznamuje, že členové Petrova cechu mohou zakoupit základní rybářské potřeby v prodejně zahrádkářských potřeb na náměstí Míru v Rýmařově.

MO Český rybářský svaz Rýmařov

Zájemci o předkládání projektů mají návod na informačním webu zmocněnce vlády P. Wolfa

Zájemci o předkládání projektů na revitalizaci Moravskoslezského kraje mají nyní zjednodušenou cestu. Kancelář zmocněnce vlády pro Moravskoslezský kraj Petra Wolfa totiž umístila na informační web jednoduchý návod jak na to. V sekci aktualit (<http://www.zmocnec-nec-vlady.cz/detail.php3?id=33>) je od minulého týdne dokument, který jednoduše popisuje, jaká kritéria musí splňovat projekty, aby se mohly ucházet o financování. Zároveň je možné z webových stránek stáhnout podrobný návod, jak má vypadat žádost a jaké údaje musí obsahovat.

„Případně zájemce, jak jsem s nimi měl možnost mluvit, možná odrazovalo či odrazuje papírování, které je s uvolněním státních prostředků spojené. Cítil jsem to jako překážku a jsem rád, že se jí podařilo rychle odstranit,“ uvedl Petr Wolf. Podle něj se případní zájemci především rychle zorientují, protože hned v prvním dokumentu se dočtou, o jaké projek-

ty se musí jednat, tedy například to, že musí řešit odstraňování škod spojených s těžbou a s hutní výrobou. Samozřejmostí je, že musí být realizovány na území kraje. A připojenou žádost si zájemce může stáhnout a už jen vyplňovat. „Je to užitečná kuchařka, která ušetří čas,“ dodal P. Wolf.

Nový informační web zprovoznil úřad moravskoslezského zmocněnce vlády v polovině května. Na adrese najdou zájemci základní údaje o úřadu zmocněnce, přehled činností a řadu užitečných odkazů. Tato možnost kontaktu s úřadem zmocněnce v Moravskoslezském kraji dosud chyběla a informace o kompetencích byly dostupné pouze na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj ČR, kam činnost zmocněnců vlády na Moravě, ve Slezsku a také v severních Čechách spadá. „Doplňili jsme v rekordně krátkém čase necelých dvou týdnů komunikační kanál, který je přehledný a usnadní lidem orientaci v tom, co dělám a co můžu pro region zař-

dit,“ vysvětlil P. Wolf.

Od internetových stránek si například slibuje i to, že se na něho začnou ve větší míře obracet malí a střední podnikatelé či představitelé obcí s žádostmi o pomoc při získávání rozvojových zdrojů, či naopak to, že od úřadu zmocněnce nebudou lidé žádat sociální pomoc a podporu. „Stránky jsou v první řadě nástrojem, který by měl odstranit nejasnosti v tom, co vlastně mohou lidé od zmocněnce žádat a jakou pomoc je jim schopn reálně zajistit,“ dodal zmocněnc Wolf.

Petr Wolf je ve funkci od 1. dubna letošního roku. Vedle revitalizace zasažených území se chce soustředit především na pomoc malému a střednímu podnikání, na zvýšení čerpání dotačních titulů EU a státu pro obce v Moravskoslezském kraji, na zastavení odlivu mladých profesionálů a na revitalizaci panelových obydlí v kraji.

Kancelář zmocněnce vlády

Zasedala Akademická rada konzultačního střediska Vysoké školy podnikání, a. s., v Bruntále

Ve středu 28. června se sešla v budově MěÚ Bruntál akademická rada konzultačního střediska Vysoké školy podnikání, a. s., v Bruntále. Na programu měla hodnocení dosavadní činnosti a výsledky působení VŠP v Bruntále a dále se zabývala strategickým plánem rozvoje školy v Bruntále.

Na středisku v Bruntále studuje v současnosti 107 studentů (66 + 41 ve dvou ročnících) a počet přihlášených pro nový akademický rok je třicet. Bylo konstatováno, že materiální a prostorové podmínky dostatečně vyhovují současným i budoucím potřebám pro kombinovanou formu výuky. Byla oceněna spolupráce vysoké školy se zaměstnanci Základní školy a městského osmiletého gymnázia Bruntál,

stejně jako pomoc MěÚ Bruntál při propagaci a podpoře VŠP.

V diskuzi vystoupil Ing. Luděk Šarman, ředitel firmy OSRAM Bruntál, spol. s r. o., který zdůraznil důležitost existence pobočky VŠP a rovněž na praktických příkladech potvrdil, že škola plní své očekávané poslání s příznivým dopadem nejen na firmu OSRAM Bruntál, s r. o., ale i na celý region. Také ostatní členové akademické rady ocenili význam školy s pozitivním vlivem na zaměstnanost a zaměstnatelnost občanů.

Bc. Stanislav Navrátil, starosta města Bruntálu, vyjádřil názor, zda poté, co škola získala své postavení v regionu, nedozrál čas zabývat se i otázkou zavedení denního studia.

Členové AR se shodli na tom, že

je nutné v regionu trvale zjišťovat poptávku po takových vzdělávacích předmětech, které by uspokojovaly i potřebu zaměstnavatelů v oblasti technických znalostí, a pro tyto předměty připravovat na VŠP konkrétní nabídky. Rovněž je potřebné zjišťovat zájem i o další možnosti vzdělávání ve specializovaných předmětech. Ke strategii dalšího rozvoje školy v Bruntále rektor školy doc. PhDr. Josef Jünger, CSc., nastolil otázku, zda se škola bude rozvíjet pouze jako konzultační středisko nebo zda jsou vytvořeny podmínky ve vztazích mezi zainteresovanými institucemi a partnery v okrese pro podporu vzniku komplexnějšího střediska vzdělanosti v Bruntále. Takovýto záměr musí být také postaven na velmi těsné spolupráci se středními školami.

Vyslovil názor, že dominantní postavení v prosazování střediska vzdělanosti musí mít samospráva svým globálním přístupem k této problematice, přičemž VŠP, a. s., bude koordinátorem prosazování společného cíle. Účastníci diskuse se shodli, že podstatné je vytvořit tomuto středisku obsahovou náplň, postavenou na programech celoživotního vzdělávání, s lektorským zázemím a finanční podporou z evropských fondů. Došlo k dohodě, že bude rozvinuta příprava pro vznik Střediska celoživotního vzdělávání v Bruntále, které bude globálně rozvíjet podmínky pro zvyšování vzdělanosti obyvatel Bruntálska, včetně výhledového zavedení denního studia.

Jiří Ondrášek,

tiskový mluvčí MěÚ Bruntál

Novinky z ostravské zoo

Nové přírůstky v Zoo Ostrava

Novým přírůstkem v Zoo Ostrava je **mládě hulmana posvátného**. Samička se narodila 16. května 2006. Hulmani patří mezi větší druhy opic (samec může vážit i přes 20 kg) a v přírodě obývají tropický, subtropický les, suché trnité křoviny, borovicové háje, neopadavý les a vysokohorský les včetně obydlených oblastí. Žijí v nadmořské výšce od hladiny moře až do výšky 4267 m nad m. Areál jejich rozšíření je tedy nejrozmanitější ze všech druhů opic. Žijí v Pákistánu, Indii, Bangladéši, Číně, na Srí Lance, v Nepálu a jejich výskyt zasahuje až do

Bhútánu. Jejich potravu tvoří zejména listy, ale také např. ovoce, pupeny, květy či živočišná potrava. V přírodě se samci dožívají až 20 let, samice až 40 let (v lidské péči se mohou dožít více) a samice mohou rodit i po třicátém roce věku. U hulmanů se projevuje tzv. „tetičkovské“ chování, což znamená, že samice ve skupině se starají o mládě jiných samic. Předkové ostravské skupiny hulmanů (v ostravské zoo chováni od roku 1980) pochází z horských oblastí severní Indie a Nepálu. V Evropě se jedná o jedinečnou skupinu. Stanislav Derlich

Foto: Pavel Vlček

Akce hradu Sovince

Za čest krále

Sovinec v temné době války třicetileté

15. - 16. července

Dobývání hradu s ukázkou života při obléhání, výstava zbraní, šerm, divadlo, kejklíři, ražba pamětních mincí a projížďky na koních a v kočáře

V sobotu večerní program s country bálem, večerním dobýváním hradu, ochutnávkou hradního guláše a ohňostrojem

Sobota 9.00 - 24.00, Neděle 9.00 - 18.00

Navštivte švédské obléhací ležení s ukázkou života v období války třicetileté (300 m od hradu) po oba dny 12.00 polní bitva s ostřelováním hradu

V létě 1626 po vítězné bitvě ve Slezsku vtrhla protestantská vojska na Moravu. Zastaví hrad Sovinec postup dánských vojsk? Ukázky dobývání hradu a života v obleženém hradě s možností nahlédnout do polního ležení. Výstava zbraní, zbrojí a obléhací techniky. Dobová kuchyně, ochutnávka hradního guláše. Kováři, platněři při práci. Sobotní večerní program s bitvou a ohňostrojem.

Účinkují:

- šermíři Grál z Brna
- Arcibiskupská garda - mušketýři z Kroměříže
- kejklíř Křupala z Ostravy
- hudební skupina Rabussa z Kojetína
- divadelní a šermířský spolek MCE z Brna

- sokolník Monti
- šermíři Valmont ze Vsetína
- šermíři Lucrezia z Dolní Dobrouče
- regiment Gardy Historického parku

Program:

- Hlavní scéna je na 5. hradním nádvoří**
9.20 Rozmístění stráží a výcvik posádky	3. a 4. nád.
9.30 Teče voda, teče, hudební pásmo, Rabussa	4. nád.
10.00 Sokolnické ukázky, sokolník Monti	4. nád.
10.05 Příchod posil pro hrad, Arcibiskupští	4. a 5. nád.
10.25 Mezi námi zloději, veselý příběh, Valmont	
10.45 Pobuda, příběh, Lucrezia	
11.10 Rád vstupuji do bouřlivého potlesku, kejklíř Křupala	
11.35 O Honzovi, pohádkové pásmo, Grál	
12.10 O hadruňku zamotaném, neobvyklá soudní pře, MCE	
12.45 Poslechněte, co se stalo, hudební pásmo, Rabussa	
13.15 Sokolnický výcvik, sokolník Monti	
13.20 Na příkaz Albrechta z Valdštejna, pověst, Valmont	
13.45 Hostinec, divadelní příběh, Lucrezia	
14.10 Kejklířská show na chůdách, kejklíř Křupala	
14.30 O ruku princezny Brunhildy, turnajíček, Grál	
15.00 Za čest krále, renesanční bojové umění, MCE	
15.25 Sokolnické ukázky, sokolník Monti	
15.30 Mezi námi zloději, veselý příběh, Valmont	

15.50 Pobuda, příběh, Lucrezia
16.20 Šašek a hrabě, kejklíř Křupala
16.40 Bakalářský příběh, MCE
16.55 O Honzovi, pohádkové pásmo, Grál
17.30 Poslechněte, co se stalo, hudební pásmo, Rabussa

Dále pouze v sobotu

18.00 Country bál I.
18.25 Kejklíř přichází
18.45 Country bál II.
19.10 Na příkaz Albrechta z Valdštejna, pověst, Valmont
19.30 Country bál III.
20.00 Bitva o horní hrad
20.15 Teče voda, teče, Rabussa
20.30 Country bál IV.
21.00 Po nás potopa, MCE
22.00 Country bál V.
22.45 Ohňová show
23.00 Ohňostroj na závěr

před hradem

Obec Horní Město vás srdečně zve v neděli 23. července 2006

na

HORNOMĚSTSKÉ HODY

Program:

10.30 průvod obcí	16.00 - 17.00 vystoupení Vládi Hrona
10.45 vystoupení mažorettek	17.00 - 24.00 hraje k poslechu i tanci PROFIL
11.00 svatá mše v kostele sv. Marie Magdaleny	22.00 ohňová show
12.30 - 16.00 hraje krojovaná dechová hudba SOBULÁCI	

Občerstvení zajištěno po celý den. Přijměte naše srdečné pozvání.

Tento projekt je spolufinancován

EVROPSKOU UNIÍ - EVROPSKÝM ORIENTAČNÍM A ZÁRUČNÍM FONDEM (EAGGF)

pozvánka

IX. Cena Indiana Jonese v ovládní biče
IV. Mistrovství Evropy v ovládní biče, v trikovém lasování,
v žonglování s revolvery, v hodů nožem a tomahawkem

**MISTROVSTVÍ EVROPY V OVLÁDNÍ BLOUHÉHO BIČE, LASA,
V HODU NOŽEM A TOMAHAWKEM, V TECHNICE OVLÁDNÍ PISTOLE**

**CENA INDIANA JONESE
V OVLÁDNÍ BIČE - TREFOVAČKY
IX. ROČNÍK**

11. -12. srpna 2006 Rýmařov - areál Junácké chaty " Na stráni "

11.8. - tréninky a presentace.
- od 14:00, uzavírá se v sobotu v 9:00, možnost přihlásit se tel. nebo e-mailem
- soutěž v noži a tomahawku možno již v pátek 15:00 - 18:00, nebo v sobotu

12.8. - od 9:00 - soutěže (pravidla soutěží na web. stránkách)

V průběhu akce, zajištěn doprovodný program pro děti i dospělé

- od 19:00 Country bál se skupinou " PORAZ c.band "
- zapálení táborového ohně, tombola a ohňová show.
- spaní ve vlastních stanech.
- občerstvení zajištěno po celou dobu akce
- show INDIANA JONES - Gin a herci Těšínského divadla 22:00

Pořádá:
W- CLUB Česká republika
WWAC se zastoupením v ČR
Skautské středisko Rýmařov

Informace: tel: 554 211 203 , 554 212 640 , 608732 948 www.jonesrymarov.com / www.euwestern.eu

Sport

Tělesně postižení kuželkáři bojovali o další cenné body

Jedinou změnou proti předchozím ročníkům seriálu Grand Prix tělesně postižených kuželkářů je změna jeho názvu na Český pohár 2006. Jeho další díl se uskutečnil v sobotu 24. června na kuželně ve Světlé Hoře a velkého úspěchu v tomto závodě dosáhl rýmařovský kuželkář Miroslav Grebenář, který poprvé stanul na medailové pozici a vybojoval bronz. Na čelním místě si stále drží skvělou formu

favorit soutěže Rýmařovan Zdeněk Dočkálek, který se ziskem 465 poražených kolků zvítězil v kategorii TP s náskokem dvou bodů před stříbrným Jaroslavem Horáčkem z Olympie Bruntál a již zmiňovaným bronzovým Mirkem Grebenářem z TJ Jiskry Rýmařov. Zdeněk Dočkálek zatím vede v průběžném pořadí Českého poháru v kategorii TP, Miroslav Grebenář je celkově čtvrtý.

V kategorii LP si také dobře vedl náš Ivo Mrhal, který skončil na páté příčce. Celkově si v této kategorii z našich vede nejlépe Karel Forcek, který je prozatím pátý. Závodů ve Světlé Hoře se zúčastnilo celkem dvaatřicet hráčů z celé České republiky. Příští díl kuželkářského seriálu Českého poháru 2006 se uskuteční v Rýmařově 12. srpna 2006. JiKo

TJ Jiskra Rýmařov

(1946 - 2006)

60 let novodobé historie rýmařovské tělovýchovy

3. část

(Pokračování z minulého vydání)

Základem fotbalu je hřiště. A příznem si, že ovlivňuje i výkonnost jednotlivých družstev. Jak asi vypadalo to naše, už bylo zmíněno. Ani ne tak louka, jako spíše drnovitý terén, kde se dokonce pásli i dobytek. Bez oplocení, bez hygienického zázemí, bez šaten.

Dlouhou dobu sloužil hráčům Podolský potok

za umývárnu. Když pak v roce 1955 dochází k regulaci vodoteče, dochází i zde „k výrazné modernizaci“ - na dno potoka byly položeny fošny, aby hráči nemuseli stát ve studené vodě. Vzpomínáte si na to, moji milí spoluhráči? Teprve až v roce 1960 byly bývalé atletické šatny přebudovány na umývárnu s tekoucí vodou, byly postaveny další přístavky, ve kte-

rých byly umístěny WC, šatna pro rozhodčí a sklad fotbalového inventáře.

Odměnou tehdejšího MěNV za první postup do I. A třídy bylo postavení kovové tribuny v roce 1964. Největší modernizací však hřiště prochází od roku 1973, kdy je poprvé zatravněna hrací plocha, postupně zbudováno oplocení z hliníkových prvků a budovány nové

šatny typu OKAL závodu RD Rýmařov. Celá tato akce byla ukončena slavnostním otevřením 11. července 1974.

Po dobu rekonstrukce hrací plochy a areálu odehrála Jiskra všechna svá utkání v Janovicích. V roce 1975 byly provedeny další úpravy a posléze přichází rok 1984, kdy za podpory MěNV získáváme část pozemku od ČSAD a budujeme náhradní škvárové hřiště. Hlavní hrací plocha je opět zatravněna, tentokrát dodavatelky od firmy Beskydsport Frýdek-Místek. Fotbalové sezóny 1984-1986 se odehrávají opět na škváře. Hrací plocha s novým travnatým povrchem je slavnostně otevřena utkáním Jiskry s populárním ligovým mužstvem Sigmy Olomouc. To se píše datem 9. května 1986. Modernizace tehdy už pěkného stadiónku byla dále vylepšena přestavbou bývalých šaten na restaurační zařízení.

Devadesátá léta jsou charakterizována další modernizací areálu. Je zajištěna statika hlavní budovy a dobudováno podkroví vestavbou ubytovny, rekonstruován systém vytápění zavedením plynu, vybudována studna, závlahový systém, ve sklepních prostorách upravena další šatna pro mládež a zbudována sauna. Buduje se přístupová komunikace, ohrazení kolem hrací plochy, volejbalový kurt a postupná přestavba škvárového hřiště č. 2 na zatravněné prostřednictvím grantu ČMFS a za účinné podpory radnice města. V roce 2005 je instalován automatický závlahový systém a současně proběhla částečná regenerace travnaté plochy. Instalují se nové střídačky hráčského kádru a realizačního týmu.

Ale opět k fotbalovému dění jako takovému. Konec osmdesátých let a počátek devadesátých let 20. století znamená pro rýmařovský

fotbal další mezník ve výkonnosti mužstev. Trvalá přítomnost „A“ mužstva mezi elitou I. A třídy je korunována postupem do ŽP Hanácké fotbalové župy. V červnu roku 1992 se postaralo družstvo dorostu o nejvýraznější úspěch v historii mistrovských soutěží, když postoupilo do Moravskoslezské divize, skupiny „D“. Povinností účastníka této soutěže bylo opět sestavení družstva staršího a mladšího dorostu. Po jednání s okolními kluby se podařilo utvořit dvě 15členná družstva a po letní přípravě se odjždělo za první neznámou do Ostravy, za tehdy špičkovým týmem FC NH Ostrava. Účastníci této skupiny byli opravdu zvucných jmen - dále TJ Zbrojovka Vsetín, TJ Nový Jičín, TJ Vítkovice „B“, VOKD Poruba, Baník 1. máj Karviná, TJ Sigma Hranice, TJ Sigma Dolní Benešov, SK UNEX Uničov, Baník Havířov „B“, SK Sigma Olomouc, SK Baník Ostrava, TŽ Třinec a TJ Jiskra Rýmařov. Nezkoušená a nevyzrálá družstva mnoho úspěchů neužila a po ročním působení obě sestupují.

Stejně úspěšnosti dosahuje v roce 1997 také „A“ družstvo dospělých, když poprvé v historii dospělých postupuje do Moravskoslezské divize, skupiny „D“. V této soutěži působí po dobu sedmi let, po sezóně 2004/2005 sestupuje do KP Moravskoslezského krajského fotbalového svazu. V současném období zaujímá „A“ družstvo dospělých velmi pěkně 2. místo za suverénním družstvem bývalého ligového SFC Opava, se šancí na opětivý návrat do divize. Obdobně jsou na tom i naše žákovská družstva, která trvale zaujímají 1. příčku krajského přeboru - rovněž se šancí na postup do divize. Je to období velmi dobré výkonnostní úrovně současného fotbalu.

Náplní fotbalových družstev a činnosti klubu nejsou jen mistrovská utkání, ale také poháry a přátelské zápasy, které přispívají nejen k popularitě fotbalu, ale mají charakter kulturního využití samotných občanů města. A tak již od roku 1953 vítáme u nás fotbalisty Spartaku Motorlet Praha, Baníku Ostrava, TJ Vítkovice, RH Brno, Slezan Opava, Slezan Frýdek-Místek, Slavie Praha, Sparta Praha, Bohemians Praha a Sigma Olomouc.

Od roku 1954 je organizován turnaj „O Pohár starosty města“, turnaj žákovských družstev, který se nakonec od roku 2000 profiloval jako I. ročník mezinárodního turnaje „Lord Cup - Rýmařov“.

Od roku 1959 dochází k navázání prvních družebních styků s okresem Trstěná. Žel, zrušením okresů v roce 1960 a novým územním uspořádáním je družba přerušena. První mezinárodní spolupráce je uzavřena v roce 1969 s rakouským sportovním klubem SC Ritzing, avšak i toto partnerství nemá vlivem normalizačních opatření dlouhého trvání a po dvou letech je zrušeno.

Druhou mezinárodní družbu uzavíráme v roce 1974 se sportovní organizací BSG Aufbau Pratau z tehdejší NDR - tato partnerská spolupráce byla uzavřena 9. května 1974 z popudu rýmařovského rodáka pana Horsta Richtera.

Je zcela samozřejmé, že fotbal hrají hráči, a ne každý může fotbal hrát. Aby ale hráči mohli vůbec na plochu nastoupit, je třeba neviditelné a mravenčí práce obětavých funkcionářů, trenérů, rozhodčích a dalších pomocníků - třeba i z řad rodičů a příznivců, to ale nelze vše pojmenovat - proto vřelě díky vám všem, přátelé rýmařovského fotbalu, kteří se zde poznáte.

František Pohanka, předseda TJ

TK Jes bilancuje

Tanec je nádherné umění. Dokáže ztvárnit veselí, lásku, humor i radost a to je dosti důležité.

Vážení a milí čtenáři, pojďme se společně podívat, poohlédnout se, zkrátka zhodnotit, jaká vlastně byla letošní sezóna tanečního klubu Jes. Tanec je můj život, má radost i starost a samo sebou jsou i dny, kdy se nic nedaří - to zná přece každý. Je třeba říci, že za každým úspěchem i neúspěchem se skrývají hodiny tréninku, které jsou velmi namáhavé, ale především disciplína a chuť něco dokázat. TK Jes má v současné době 73 členů. Nejmenší děti jsou v předškolním věku a nejstarší studenti gymnázií a středních škol. Všechny 73 tanečnic v letošní sezóně vystupovalo. Když ne na soutěžích, tak na předhlídkách, pódiových skladbách či jiných příležitostných vystoupeních. Veřejnosti se představilo celkem 12 choreografií - sólových, duí, malých a velkých formací.

Z letošních soutěží jsme přivezli neuvěřitelných 21 diplomů, 14 medailí a 7 titulů mistrů a vicemistrů ČR!!! Budu se znovu opakovat, ale opravdu jsem za celou svoji taneční praxi nezažila tak úspěšnou sezónu. Zapomeňme na chvíli na snůšku čísel, výčet úspěchů a podívejme se, co za tím vším stojí.

Na prvním místě je tížďadost, touha něco do-

kázat, bojovnost i odvaha - tomu všemu se každý tanečník učí. A věřte, že pro některé je tento krok tím nejtěžším, protože jen talent nestačí.

Hudba - vhodný výběr, perfektní střih i mix - bez toho to v dnešním tanečním světě nejde. Dovolte, abych touto cestou poděkovala řediteli ZUŠ Jiřímu Tauferovi za jeho obětavost, protože bez jeho zvukové i střihové práce bychom se neobešli. Díky, Jirko.

Choreografie - choreograf, ten hraje v tanci podobnou roli jako skladatel v hudbě. Choreograf vybírá námět, hudbu, příběh, myšlenku, kterou tanečníci svými pohyby kopírují na jevišti. Je to práce velmi namáhavá, ale v konečné podobě krásná. Je proto naprosto úžasné, když si tanečníci, třeba i děti, vytvoří choreografii sami. Není samo sebou tak dokonalá, ale pro mě má velký smysl, protože vidím,

Foto: archiv TK Jes

že má práce není zbytečná.

Kostýmy - jsou další důležitou stránkou a spolu s tancem i hudbou dolaďují celou choreografii. Jsou finančně náročnou záležitostí. Snažím se tedy zajistit pro soubor finanční prostředky, a to pomocí sponzorských darů. Myslím, že je na místě, abych poděkovala všem našim sponzorům za přízeň, pro-

tože bez těchto lidiček bychom to měli daleko těžší: KLEMPÍŘSTVÍ PIPA, IZOLPA, S. R. O., KATR STARÁ VES, JOSEF BERNÁTEK, P. DAGMAR MONINCOVÁ A 5. STAVEBNÍ, ING. VEPŘEK. Ještě jednou vám tímto moc a moc děkujeme.

Rodiče - jsou nenápadně zataženi do celého tanečního dění, patří na soutěži k těm, kdo

umí vždy povzbudit a pro tanečnický, ale i mě jsou nesmírně důležití. Děkuji všem skvělým rodičům za jejich pomoc. Na závěr přeji všem tančícím dětem, malým i velkým, krásné prázdniny, hodně sluníčka a již nyní se těším na další tancování s vámi.

*Alena Tomešková,
vedoucí, trenérka a choreografka TK Jes*

Městská volejbalová liga 2006

Ve stínu žakovského fotbalového turnaje Lord Cup se v sobotu 24. června uskutečnil volejbalový turnaj smíšených družstev, hraný jako 13. ročník Městské volejbalové ligy. Zúčastnila se tři družstva vedená Bořkem Kobolkou (Oldies), Martinem Sedláčkem (Lumíci) a Romanem Schenkem (Jiskra). Hrál se za ideálního počasí systémem každý s každým na dva vítězné sety. Turnaj přinesl velmi kvalitní, bojovný volejbal s častými dlouhými rozehrami. Utkání s přehledem a citem pro hru řídili rozhodčí 1. třídy M. Zatloukal a Josef

Czedron. Konečné výsledky přináší závěrečná tabulka:

1. Jiskra Rýmařov	2	0	4:0	100:64	4
2. Lumíci	1	1	2:3	90:105	3
3. Oldies	0	2	1:4	89:110	2

Vedení volejbalového oddílu TJ Jiskra Rýmařov děkuje organizátorům turnaje i zúčastněným hráčům a v neposlední řadě i Radě města Rýmařova za přidělení grantu na tuto sportovní akci.

Zpracoval J. Czedron

Ve Staré Vsi si dali dostaveníčko cyklisté

V neděli 25. června se za účasti 84 cyklistů a cyklistek uskutečnil 3. ročník silničního závodu v rámci seriálu Jesenického šneku Jedenáctka - O Putovní pohár starosty Staré Vsi. Za pěkného letního dopoledne si cyklisté dali sraz u Penzionu Albert a v 10 hodin byl tento závod odstarto-

ván. Trasa vedla tradičně ze Staré Vsi směrem na Bruntál, Valšov, Břidličnou, Velkou a Malou Štáhlí, zpět do Staré Vsi, kde byl cíl u benzínky. Díky spolupráci veřejných složek (policie, městských úřadů Bruntál a Rýmařov a Obecního úřadu Stará Ves) a mnoha dobrovolní-

ků z řad pořadajícího oddílu CK Stará Ves se závod vydařil, až na pár menších odřenin, které se občas při cyklistice vyskytnou. Vzhledem k méně kopcovité trati se peloton neroztrhal na malé kousky, a tak se pestrobarevný balík přičítal do cíle v tomto pořadí:

Fota: Jakub Vala

Příjmení Jméno Team Čas

Kategorie - A (muži 19 - 30 let)

1. Kubíček	Petr	ASPV Vápenná	1:18:58
2. Tichý	Petr	SKI Velo Olomouc	1:18:58
3. Cigánek	Antonín	SKI Velo Olomouc	1:18:58

Kategorie - B (muži 30 - 40 let)

1. Chuděj	Marek	ASPV Vápenná	1:18:58
2. Mlynář	Vlastimil	ACS Drak Vrbno	1:18:58
3. Novák	Ladislav	H&F Opava	1:18:58

Kategorie - C (muži 40 - 50 let)

1. Kubíček	Bořivoj	ASPV Vápenná	1:18:58
2. Luděk	Malínek	Dama sport Šumperk	1:18:58
3. Vala	Martin	CK Stará Ves	1:18:58

Kategorie - C (muži 50 let a více)

1. Ocásek	Zbyněk	OCIZ Krnov	1:18:58
2. Otýpka	Jan	YOGI Ostrava	1:18:58
3. Káňa	Miroslav	Duko Rýmařov	1:18:58

Kategorie - M (junioři 15 - 18 let)

1. Dlužanský	Daniel	ACS Drak Vrbno	1:18:58
2. Podolák	Michal	ACS Drak Vrbno	1:18:58
3. Chaloupka	Ondřej	Krnov	1:18:58

Kategorie - Ž (ženy 15 - 18 let)

1. Vyčítalová	Jana	ACS Drak Vrbno	1:06:28
2. Osladilová	Michaela	Buldoci Rapotín	1:07:56
3. Mlynářová	Alena	ACS Drak Vrbno	1:13:43

Kategorie - X (handbike)

1. Pipek	Marcel	ASPV-Hand bike ČR	1:33:44
2. Děcký	Pavel	Hand bike ČR	1:59:00

Kategorie - H (žáci 15 let a mladší)

1. Dvorský	David	ACS Drak Vrbno	1:02:55
2. Folvarčný	Kristián	Slezan Frýdek-Místek	1:03:00
3. Orság	Lubomír	CK Stará Ves	1:03:40

Kategorie - G (žačky 15 let a mladší)

1. Návratová	Sabina	Ski RD Rýmařov	1:19:12
2. Bálková	Simona	Ski RD Rýmařov	1:20:15
3. Pavlátová	Jana	Ski RD Rýmařov	1:22:07

Pořadatelé děkují sponzorům Buldoci Rapotín, obci Rapotín, restauraci Camion a dále za zázemí Pekárny a penzionu Albert, panu Mížovi za ozvučení, obci Stará Ves v zastoupení starostou Ing. Pavlem Hejskem a další spouště pomocníků, bez kterých by se tento pěkný závod těžko pořádal.

Karel Stržinec

XII. ročník TRIATLONU Rýmařov

Mistrovství Moravskoslezského kraje a finále Moravskoslezského poháru

Pořadatel: Triatlonový klub DuKo Rýmařov
Datum konání: sobota 5. srpna 2006
Místo startu: Rýmařov, Edrovický rybník
Prezence: 9.00 - 10.00 v místě startu
Start: 10.30 - kategorie G, H, I
 11.30 - kategorie D, F
 11.45 - A, B, C, E a štafety

Tratě - kategorie:	plavání	kolo	běh
A, B, C, E, štafety:	500 m	36 km	8 km
D, F:	250 m	18 km	4 km
G:	200 m	10 km	3 km
H:	200 m	5 km	1,5 km
I:	100 m	2,5 km	1,5 km

Kategorie:

I - benjamínci	do 11 let
H - mladší žáci a žačky	12 - 13 let
G - starší žáci a žačky	14 - 15 let
F - dorost	16 - 17 let
E - junioři	18 - 19 let
D - ženy	19 let a více
A - muži	20 - 39 let
B - muži	40 - 44 let
B1 - muži	45 - 49 let
B2 - muži	nad 50 let
C - muži štafety	18 let a starší

Startovné: žactvo a dorost 50 Kč
 štafety 300 Kč
 ostatní 150 Kč

Přihlášky: při prezenci dle čas. rozvrhu, písemně na adresu:
 Durman Vlastislav, Bartákova 25, 795 01 Rýmařov
 e-mail: duko@mail.cz

Občerstvení: - po doběhu obdrží každý účastník občerstvení
 - na trase běhu bude zřízena občerstvovací stanice

*Každý závodník obdrží účastnické triko, vítězové kategorií pohár, medaili, diplom a věcné ceny.
 Pro všechny závodníky bohatá tombola!*

Upozornění!

- pro vybavení závodníků a průběh závodu platí pravidla TRIATLONU ČSTT
 - drafting je povolen ve všech kategoriích
- nezletilí mohou startovat pouze v doprovodu zákonného zástupce
- každý závodník startuje na vlastní nebezpečí

Propozice poskytli pořadatelé závodu

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 7. 7. 2006. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 14. 7. 2006. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 3. 8. 2006. Další číslo vyjde 11. 8. 2006.**
Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz
 Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 10,- Kč**

Příjemné osvěžení
v parných letních dnech
vám přeje redakce!

JAK VYJDE

15/2006

Další číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**

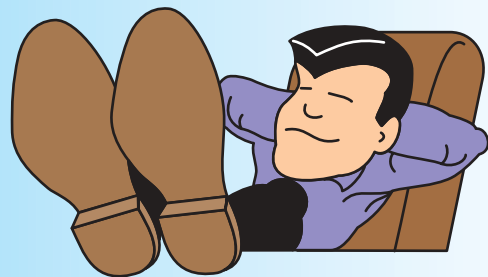

bude v prodeji
od **11. 8. 2006**

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 3. 8. 2006 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

REKLAMA V RÝMAŘOVSKÉM HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ V RÝMAŘOVÉ POŘÁDÁ

XXXIX.ročník

MEMORIÁL JANA SUKA

V SOBOTU 22. 7. 2006

V ZAHRADĚ HEDVY (Sokolovská ul.)

9.00 SOUTĚŽ MLADÝCH HASIČŮ
14.00 MEMORIÁL JANA SUKA
16.00 O POHÁR SOUTĚŽNÍHO DRUŽSTVA
17.30 PŘEBOR JEDNOTLIVCŮ

taneční večer

od 18.00 – 01.00 hod

hraje skupina: GALAXY Olomouc

vstupné celodenní:

dospělí 40 Kč

děti zdarma

občerstvení zajištěno

Studio Sport a zdraví Rýmařov
Žižkova 31, tel.: 554 212 346,
e-mail: lydie.svedikova@tiscali.cz

připravilo na prázdniny 2006

PŘÍMĚSTSKÉ SPORTOVNÍ TÁBORY

pro všechny školáky od 6 let

termíny

24. 7. - 28. 7. 06 31. 7. - 4. 8. 06
7. 8. - 11. 8. 06 28. 8. - 1. 9. 06

nabízíme pestrý sportovní program

*gymnastika, aerobik, sebeobrana, míčové hry,
turistika, hry v přírodě, plavání, kondiční testy,
společenské hry, kvízy a hlavolamy,
atletika, hry, soutěže i jiné sporty*

vše pod profesionálním vedením

cena 500,- Kč

Informace a přihlášky na výše uvedené adrese.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA

Škoda Octavia 2.0, servis, výb. stav, r. v. 2001, rádio, PC, vyhř. sed., el. zrc., mlh., 4x airbag, ABS, el. okna, cent. Cena: 214 900 Kč.

DIESEL 4x4

Toyota Runner 2.5 TD 4WD, r. v. 1995, rádio, alarm, el. okna a zrcátka, posil. říz., tažné, centrál. Cena: 239 900 Kč.

NAVIGACE

DIGI KLIMA AUTOMAT 4x4

Hyundai Santa Fe 2.7i, r. v. 2001, 4 x airbag, ABS, rádio, imob., posil. říz., CD měnič, tempomat, kůže, el. výbava, centrál a další. Cena: 349 000 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL

Ford Galaxy 1.9 Tdi, 1. maj., r. v. 2001, 4x airbag, ABS, rádio, el. sibr., posil. říz., vyhř. př. sklo, el. zrcátka a okna, centrál. Cena: 289 900 Kč.

KLIMA DIESEL

Ford Mondeo 2.0 TDDi, 1. maj., r. v. 2001, 8x airbag, ABS, CD + rádio, imob., posil. říz., tažné, el. víko kufru, el. okna, centrál. Cena: 239 900 Kč.

KLIMA

BMW 320i, r. v. 1999, r. v. 2007, 6x airbag, ASR, ABS, rádio, posil. říz., PC, immobilizér, el. zrcátka a okna, el. víko kufru centrál. Cena: 279 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

Škoda Fabia 1.2HTP 40kW, 1. maj., servis, r. v. 2003, airbag, rádio, zármek řad. páky, zadní stěrač, immobilizér. Cena: 149 900 Kč.

KLIMA

Ford Puma 1.4 16V, 1. maj., r. v. 1999, 2x airbag, posil. říz., centrál, imob., el. okna a zrcátka. Cena: 138 000 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL

Volkswagen Passat 2.0TDi 103kW, 1. maj., r. v. 2005, ESP, ABS, rádio, posil. říz., el. výbava, tempomat, centrál, CD, 10x airbag. Cena: 599 000 Kč.

KLIMA AUTOMAT

MB 270 CDI, r. v. 2001, 6x airbag, ESP, ABS, kůže, el. okna, posil. říz., palub. poč., el. výbava, vyhř. př. sklo a zrcátka centrál, CD rádio. Cena: 379 900 Kč.

KLIMA DIESEL

Volkswagen Passat 1.9TDI, 74 kW, r. v. 2003, 4x airbag, ESP, ABS, CD, rádio, el. výbava, PC, tažné, centrál, klima příhrádka. Cena: 319 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA LPG

Renault Clio 1.2, r. v. 1999, 2x airbag, rádio, el. okna, posil. říz., centrál, zadní stěrač. Cena: 119 900 Kč.

KLIMA

Ford Galaxy, 1. maj., r. v. 2002, 4x airbag, ABS, CD, rádio, imob., el. okna, posil. říz., centrál, vyhř. el. zrcátka. Cena: 319 500 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

DIGI KLIMA

Peugeot 206 CC2.0 16V, kůže, r. v. 2001, 4x airbag, ABS, rádio, el. okna a zrcátka, shrnovací střecha, centrál, CD a další. Cena: 289 900 Kč.

DIESEL ODPOČET DPH

Mercedes-Benz Sprinter 208 CDI, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2001, airbag, ASR, ABS, rádio, tažné, tachograf, posil. říz., centrál. Cena: 269 000 Kč + DPH.

NOVÁ
NABÍDKA

NÍZKÁ SPOTŘEBA

Peugeot 106 1.0, r. v. 1997, rádio, zadní stěrač, dělená zadní sedadla. Cena: 78 900 Kč.

DIESEL

Opel Corsa 1.5D, r. v. 1995, rádio, tažné, venkovní teploměr, zadní stěrač. Cena: 59 900 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL

Volkswagen Passat TDi 96kW, CZ, r. v. 2001, 2 x airbag, xenony, ASR, ABS, rádio, PC, el. výbava, klima příhr., centrál. Cena: 279 900 Kč.

NAVIGACE

DIGI KLIMA DIESEL

Ford Mondeo 2.0TDCi, GHIA, r. v. 2002, 8x airbag, ABS, rádio, tempomat, CD+měnič, indik. park., el. výbava, centrál. Cena: 289 900 Kč.

NAVIGACE

DIGI KLIMA DIESEL

Hyundai Terracan 2.9 CRDi, 1. maj., r. v. 2003, 2x airbag, alarm, tažné, DVD, CD, ABS, kůže, vyhř. sed., el. zrc. a okna, centrál. Cena: 489 000 Kč.

KLIMA DIESEL

Alfa Romeo 156 2.4 JTD, 1. maj., r. v. 1998, 2x airbag, ABS, el. okna, posil. říz., centrál, el. zrcátka. Cena: 119 900 Kč.

KLIMA

Ford Focus 2.0i 16V, 1. maj., r. v. 2002, xenony, rádio, posilovač, 2x airbag, ABS, CD, el. okna, indik. park., centrál, el. zrcátka. Cena: 238 900 Kč.

NAVIGACE AUTOMAT

DIGI KLIMA DIESEL 4x4

Hyundai Terracan 2.9CRDi, r. v. 2004, 2x airbag, ABS, kůže, imob., posil. říz., multif. volant, indik. park., el. výbava, tempomat, centrál. Cena: 639 000 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

DIGI KLIMA DIESEL 4x4

AUTOMAT

Audi A6 Quattro, TIPT, MOD02, r. v. 2001, 8x airbag, ABS, alarm, ESP, kůže, CD, rádio, el. výb., temp., senzor opotř. brzd, PC, centrál. Cena: 389 900 Kč.

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
- Protiúčt
- Komisní prodej
- Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + ŘP, úvěr bez ručitele a na počkání

- Neměnná výše splátek
 - Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
 - Specializace na splátkový prodej: GE Money Auto, CCB finance, ESSOX, Škofin
- Zákonné a havarijní pojištění - ČPP, a. s., Generali pojišťovna, Allianz